

บันทึกการเดินทาง

อาเซียน

พม่า
Myanmar

ลาว
Lao

ไทย
Thailand

เวียดนาม
Viet Nam

กัมพูชา
Cambodia

ฟิลิปปินส์
Philippines

บรูไน
Brunei

มาเลเซีย
Malaysia

สิงคโปร์
Singapore

อินโดนีเซีย
Indonesia

คำนำ

หนังสือบันทึกการเดินทางเป็นหนังสือที่เล่าเรื่องราวอันเป็นประโยชน์ของประเทศไทยของอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ ตั้งแต่การก่อตั้งและการพัฒนาการจนถึงการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 14 และครั้งที่ 15 ที่ประเทศไทยได้เป็นเจ้าภาพ

ผู้จัดทำหนังสือได้ออกแบบหนังสือนี้เพื่อให้ผู้อ่านได้รับความสนุกและเพลิดเพลิน สะท้อนถึงความหลากหลายทางศิลปวัฒนธรรม นอกจากหนังสือเล่มนี้ยังได้รวบรวมเกร็ดความรู้อันหลากหลายเกี่ยวกับเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในฐานะสื่อเสริมการเรียนการสอนสำหรับเยาวชนในทุกกระดับ

ผู้จัดทำหนังสือหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือซึ่งจะสร้างแรงบันดาลใจให้กับเยาวชนในการศึกษาและค้นคว้าเรื่องอาเซียนเพิ่มเติมซึ่งจะช่วยสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับอาเซียนซึ่งเป็นภูมิภาคที่มีความสำคัญต่อประเทศไทยมากที่สุดทั้งในแง่ยุทธศาสตร์และความสัมพันธ์ทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง และความมั่นคง

กรมอาเซียน
กระทรวงการต่างประเทศ

จัดพิมพ์และเผยแพร่โดย

กรมอาเซียน
กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา เขตพญาไท
กรุงเทพฯ 10400
โทร 02 643 5214
โทรสาร 02 643 5215

บทความ

กรมอาเซียน
กระทรวงต่างประเทศ

รายนามผู้จัดทำ

นายวิฑูรย์ ศรีวิหค	-อธิบดีกรมอาเซียน
นายมนัสวี ศรีโสดาพล	-เอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรแห่งประเทศไทย ประจำอาเซียน ณ กรุงจาการ์ต้า
นายอรรถยุทธ ศรีสมุทร	-รองอธิบดีกรมอาเซียน
นายเชาวฤทธิ์ สาลิตุล	-รองกงสุลใหญ่ ณ สถานกงสุลใหญ่ โกตาบารู
น.ส. บุศรา กาญจนาลัย	-ผู้อำนวยการกองอาเซียน 4
น.ส. ลีรินทร์ สุวทิณฑ์	-เจ้าหน้าที่การทูต ชำนาญการ
นายเสก นพไธสง	-เจ้าหน้าที่การทูต ชำนาญการ
นายภาณุทัต ยอดแก้ว	-เจ้าหน้าที่การทูต ปฏิบัติการ
นายเนษวุฒิ มะลิสสุวรรณ	-เจ้าหน้าที่การทูต ปฏิบัติการ
เรือตรีปิยพันธุ์ อติแพทย์	-เจ้าหน้าที่การทูต ปฏิบัติการ
น.ส.กมลวรรณ ศรีโพธิ์ศิลป์	-เจ้าหน้าที่การทูต ปฏิบัติการ
น.ส. อรวี ศุภวาทีน	-เจ้าหน้าที่การทูต ปฏิบัติการ
นายศาสตร์ ชัยวรวร	-เจ้าหน้าที่การทูต ปฏิบัติการ

พิมพ์ครั้งที่ 1 ธันวาคม 2552

จำนวนพิมพ์ 10,000 เล่ม

ISBN 978-974-7709-64-3

หนังสือเล่มนี้เป็นลิขสิทธิ์ของกรมอาเซียน

จัดพิมพ์โดย

บริษัท วิธิตา แอนิเมชั่น จำกัด
935/2 ซ.สุทธิพร ถ.ประชาสงเคราะห์
ดินแดง กรุงเทพฯ โทร 02 641 9400
แฟกซ์ 02 641 9951

สารบัญ

	หน้า
1. จุดกำเนิดอาเซียน	1
2. การขยายสมาชิก	8
3. พัฒนาการของอาเซียน	10
3.1 ความร่วมมือทางด้านการเมืองและความมั่นคง	10
3.2 ความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจ	10
3.3 ความร่วมมือเฉพาะด้าน	12
4. วิสัยทัศน์อาเซียน	13
5. ความสัมพันธ์กับภายนอกอาเซียน	14
5.1 อาเซียน-ออสเตรเลีย	14
5.2 อาเซียน-นิวซีแลนด์	15
5.3 อาเซียน-ญี่ปุ่น	16
5.4 อาเซียน-แคนาดา	17
5.5 อาเซียน-สหรัฐอเมริกา	18
5.6 อาเซียน-สหภาพยุโรป	19
5.7 อาเซียน-เกาหลีใต้	20
5.8 อาเซียน-จีน	21
5.9 อาเซียน-รัสเซีย	22
5.10 อาเซียน-สหประชาชาติ	23
5.11 อาเซียน-อินเดีย	24
5.12 อาเซียน+3(จีน ญี่ปุ่น เกาหลี)	25
5.13 การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก	27
6. สู่เป้าหมายการเป็นประชาคมอาเซียน	28
6.1 ประชาคมการเมืองและความมั่นคง	29
6.2 ประชาคมเศรษฐกิจ	29
6.3 ประชาคมสังคมและวัฒนธรรม	30
6.4 กฎบัตรอาเซียน	31

	หน้า
7. สรุปสาระของการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 1-15	34
7.1 การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 1	34
7.2 การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 2	35
7.3 การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 3	36
7.4 การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 4	37
7.5 การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 5	38
7.6 การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 6	39
7.7 การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 7	40
7.8 การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 8	41
7.9 การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 9	42
7.10 การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 10	43
7.11 การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 11	44
7.12 การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 12	45
7.13 การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 13	46
7.14 การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14	47
7.15 การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 15	48
8. เกร็ดความรู้เกี่ยวกับอาเซียน	51
8.1 สัญลักษณ์อาเซียน	51
8.2 สำนักเลขาธิการอาเซียน	51
8.3 เลขาธิการอาเซียน	52
8.4 ข้อมูลรายประเทศ	55
8.5 เพลงประจำอาเซียน	60
8.6 ธงประจำชาติ	62
8.7 ตราแผ่นดิน	67
8.8 สกุลเงิน	71
8.9 ชุดประจำชาติ	74
8.10 ดอกไม้	77
8.11 อาหารยอดนิยม	82
8.12 เครื่องดนตรี	86
8.13 ยานพาหนะท้องถิ่น	105
8.14 สายการบินประจำชาติ	107

1. จุดกำเนิดอาเซียน

ณ บ้านพักรับรองบนชายหาดบางแสนของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ อดีตนายกรัฐมนตรี ดร.ถนัด คอมันตร์ รัฐมนตรีต่างประเทศของไทยในขณะนั้น ได้ชักชวนมิตรประเทศ ประกอบด้วย นายอาดัม มาลิก รัฐมนตรีต่างประเทศอินโดนีเซีย, นายตุน อับดุล ราซัค ปินฮุสเซน รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีกลาโหม และ รัฐมนตรีกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติมาเลเซีย, นายนาร์ซิโซ รามอส รัฐมนตรีต่างประเทศฟิลิปปินส์ และนายเอส. ราชาวัตินัม รัฐมนตรีต่างประเทศสิงคโปร์ มาร่วมหารือเกี่ยวกับสถานการณ์ในภูมิภาคและการเปลี่ยนแปลงของโลก ทั้ง 5 ประเทศได้เห็นพ้องที่จะร่วมมือในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยในภูมิภาค ส่งเสริมความกินติอยู่ดี ความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ และความใกล้ชิดทางสังคมและวัฒนธรรม

ภาพงานเลี้ยงอาหารค่ำแก่ผู้แทนทั้ง 5 บ้านพักรับรอง แหลมแท่น เมษายน 2536

1.1 การลงนามปฏิญญากรุงเทพฯ

การหารือที่แหลมแท่นนำไปสู่การลงนามใน "ปฏิญญากรุงเทพฯ" (Bangkok Declaration) หรือ "ปฏิญญาอาเซียน" (ASEAN Declaration) ที่วังสราญรมย์ ในวันที่ 8 สิงหาคม 2510 ซึ่งถือว่าเป็นการจัดตั้งอาเซียน (ASEAN) หรือ "สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้" (Association of South east Asian Nations) อย่างเป็นทางการโดยผู้แทนจากทั้ง 5 ประเทศ ได้กล่าวสุนทรพจน์เนื่องในโอกาสดังกล่าว สรุปดังนี้

นายตุน อับดุล ราซัค บินฮุสเซน รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีกลาโหมและ
รัฐมนตรีกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติมาเลเซีย
"...เราไม่สามารถอยู่รอดได้หากอยู่อย่างโดดเดี่ยว นอกเสียจากว่าเราจะคิดว่าร่วมมือร่วมกัน
และพิสูจน์ว่าเราเป็นครอบครัวเดียวกันในฐานะประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้..."

นายนาวิชโซ รามอส รัฐมนตรีต่างประเทศฟิลิปปินส์
"...เศรษฐกิจที่แตกแยกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งแต่ละประเทศดำเนินการ
ตามจุดประสงค์ของตนภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด โดยมีความขัดแย้งระหว่าง
ประเทศในภูมิภาคนำมาซึ่งความอ่อนแอของภูมิภาค เอเชียควรจัดสรรศักยภาพ
ที่มีของภูมิภาคอันอุดมสมบูรณ์นี้ด้วยการร่วมมือกันอย่างมีประสิทธิภาพ..." "

นายอาดัม มาลิก รัฐมนตรีต่างประเทศอินโดนีเซีย
"...ภูมิภาคที่สามารถยืนอยู่ได้ด้วยตัวเอง จะเข้มแข็งมากพอที่จะปกป้องตนเอง
จากอิทธิพลจากภายนอกภูมิภาค..."

นายเอส. ราชาเรตน์ รัฐมนตรีต่างประเทศสิงคโปร์
"...เราต้องไม่เพียงแต่คิดถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติตนเอง แต่ยังต้องคิดถึง
ผลประโยชน์ของภูมิภาคด้วย สิ่งนี้จะกลายมาเป็นแนวทางใหม่สำหรับการมองปัญหา
ของเรา..."

ดร. ถนิต คอมันตร์ รัฐมนตรีต่างประเทศไทย
"...สิ่งที่เราตัดสินใจในวันนี้เป็นเพียงจุดเริ่มต้นเล็ก ๆ ของสิ่งที่เราหวังว่าจะนำมาซึ่ง
ความสำเร็จที่ต่อเนื่องในระยะยาวซึ่งเราและผู้ที่มาร่วมกับเราในภายหลังจะเกิด
ความภาคภูมิใจ..."

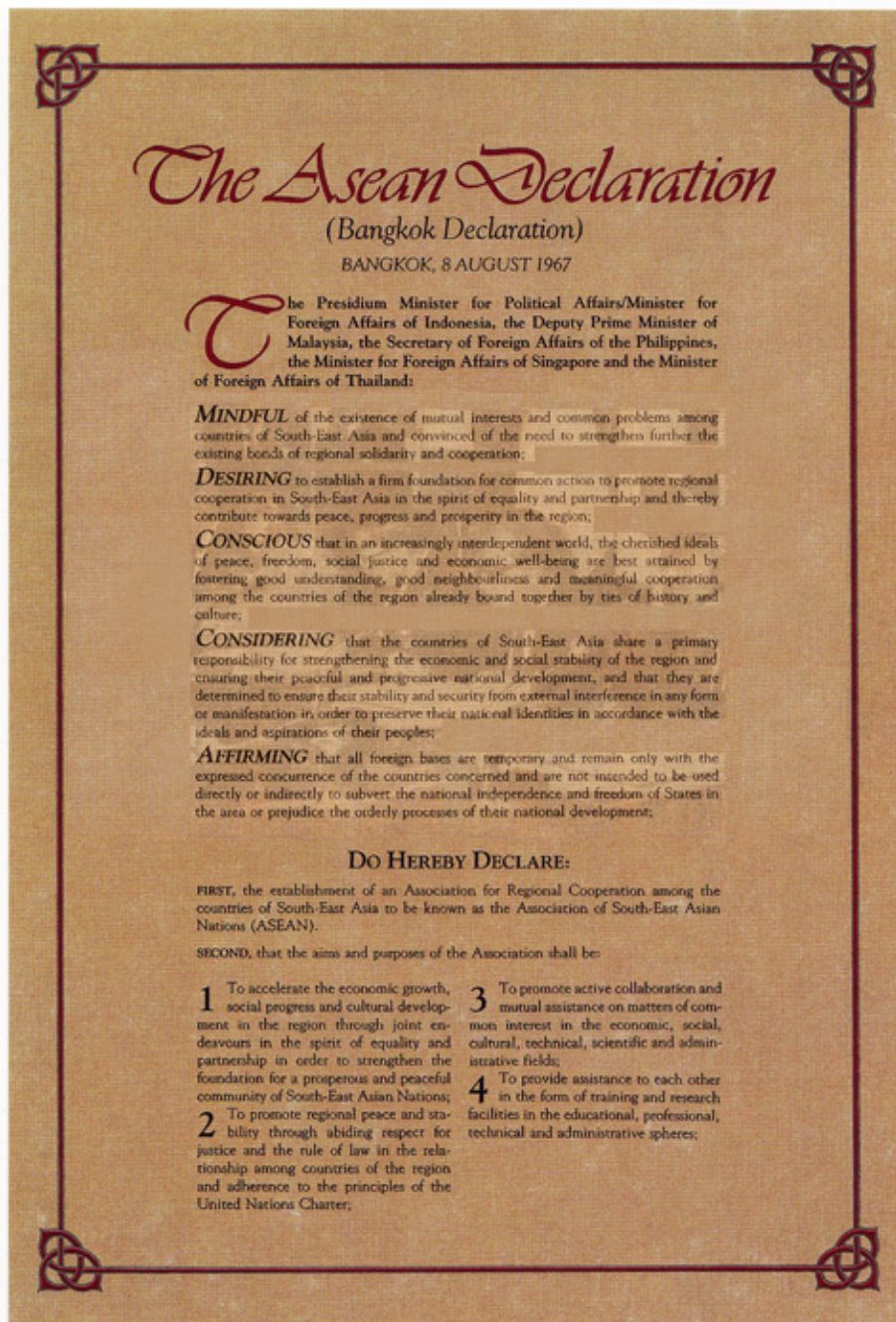

พระราชวังสวาญวรมย์

1.2 ปฏิญญาอาเซียน

สาระสำคัญกล่าวถึงการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ การเกษตร อุตสาหกรรม การคมนาคม รวมทั้งการยกระดับรายได้ ความเป็นอยู่ ของประชาชนเพื่อวางรากฐานความรุ่งเรืองให้กับอาเซียน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอาเซียนจึงได้ลงนาม ปฏิญญาอาเซียน เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510

"ปฏิญญากรุงเทพฯ"

5 To collaborate more effectively for the greater utilization of their agriculture and industries, the expansion of their trade, including the study of the problems of international commodity trade, the improvement of their transportation and communications facilities and the raising of the living standards of their peoples;

6 To promote South-East Asian studies;

7 To maintain close and beneficial cooperation with existing international and regional organizations with similar aims and purposes, and explore all avenues for even closer cooperation among themselves.

THIRD, that to carry out these aims and purposes, the following machinery shall be established:

1 Annual Meeting of Foreign Ministers, which shall be by rotation and referred to as ASEAN Ministerial Meeting. Special Meetings of Foreign Ministers may be convened as required.

2 A Standing Committee, under the chairmanship of the Foreign Minister of the host country or his representative and having as its members the accredited Ambassadors of the other member countries, to carry on the work of the Association in between Meetings of Foreign Ministers.

3 Ad-Hoc Committees and Permanent Committees of specialists and officials on specific subjects.

4 A National Secretariat in each member country to carry out the work of the Association on behalf of that country and to service the Annual or Special Meetings of Foreign Ministers, the Standing Committee and such other committees as may hereafter be established.

FOURTH, that the Association is open for participation to all States in the South-East Asian Region subscribing to the aforementioned aims, principles and purposes.

FIFTH, that the Association represents the collective will of the nations of South-East Asia to bind themselves together in friendship and cooperation and, through joint efforts and sacrifices, secure for their peoples and for posterity the blessings of peace, freedom and prosperity.

DONE in Bangkok on the Eighth Day of August in the Year One Thousand Nine Hundred and Sixty-Seven.

FOR THE REPUBLIC OF INDONESIA:

ALI MALIK
Secretary for Political Affairs
Foreign Affairs

FOR THE REPUBLIC OF THE PHILIPPINES:

NARCISO RAMOS
Secretary of Foreign Affairs

FOR THE REPUBLIC OF SINGAPORE:

S. RAJARAJ
Minister of Foreign Affairs

FOR MALAYSIA:

TUN ABDUL RAZAK
Minister of Defence and
Minister of National Development

FOR THE KINGDOM OF THAILAND:

THANAT KHOMAN
Minister of Foreign Affairs

คำแปลภาษาไทย
ปฏิญญาสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
(ปฏิญญากรุงเทพฯ)

รัฐมนตรีฝ่ายการเมือง/รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
อินโดนีเซีย รองนายกรัฐมนตรีมาเลเซีย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
ฟิลิปปินส์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสิงคโปร์ และรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงการต่างประเทศไทย

ระลึกว่า มีผลประโยชน์และมีปัญหาว่าร่วมกันอยู่ในบรรดาประเทศ
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเชื่อมั่นว่ามีความจำเป็นที่จะกระชับเกลียวสัมพันธ์
ของความเป็นปึกแผ่นและความร่วมมือภูมิภาคให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

ปรารถนา ที่จะก่อตั้งรากฐานอันมั่นคง เพื่อกระทำการร่วมกันในอัน
ที่จะส่งเสริมความร่วมมือภูมิภาคในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ด้วยเจตนารมณ์
แห่งความเสมอภาคและร่วมมือร่วมใจ และโดยประการนั้นที่จะช่วยให้มีสันติภาพ
ความก้าวหน้าและความเจริญรุ่งเรืองในภูมิภาค

ตระหนักว่า ในโลกที่ต้องพึ่งพาอาศัยกันยิ่งขึ้นนี้ อุตมการณ์อันพึง
เทิดทูนเพื่อสันติภาพ เสรีภาพ ความยุติธรรมทางสังคม และความผาสุกในทาง
เศรษฐกิจจะบรรลุผลอย่างดียิ่งได้ ก็โดยการเสริมสร้างความสำเร็จอันดี ความเป็น
เพื่อนบ้านที่ดี และความร่วมมืออย่างจริงจังในบรรดาประเทศในภูมิภาคซึ่งมี
สายสัมพันธ์ในทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมต่อกันอยู่แล้ว

พิจารณาเห็นว่า ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความรับผิดชอบ
ร่วมกันในอันดับแรก ที่จะสร้างเสริมเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและสังคมระดับ
ภูมิภาคให้มั่นคง และจัดหลักประกันการพัฒนาประเทศ ดำเนินไปโดยสันติและ
ก้าวหน้า และเห็นว่า ประเทศเหล่านี้มีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะให้เสถียรภาพและ
ความมั่นคงของตนพ้นจากการแทรกแซงจากภายนอก ไม่ว่าในรูปหรือลักษณะใด
ทั้งนี้เพื่อที่จะธำรงรักษาไว้ซึ่งลักษณะความเป็นชาติของแต่ละประเทศตาม
อุดมการณ์และความมุ่งปรารถนาของประชาชนของตน

ยืนยันว่า ฐานทัพต่างชาติทั้งหมดมีอยู่เป็นการชั่วคราว และคงอยู่ได้
ก็โดยความเห็นพ้องที่แสดงออกโดยชัดแจ้งของประเทศที่เกี่ยวข้องเท่านั้น และมีได้
มุ่งหมายที่จะให้ใช้โดยทางตรงหรือทางอ้อม เพื่อบ่อนทำลายเอกราชของชาติ
และอธิปไตยของรัฐในอาณาบริเวณนั้น หรือทำให้กระบวนการพัฒนาประเทศ
ต้องเสื่อมเสียผันแปรไป

จึงประกาศ ณ ที่นี้ว่า

ประการที่หนึ่ง ให้ก่อตั้งสมาคมสำหรับความร่วมมือระดับภูมิภาค ระหว่างประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เรียกว่า สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน)

ประการที่สอง จุดหมายและความมุ่งประสงค์ของสมาคม คือ

1. เพื่อเร่งรัดความเจริญทางเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางสังคมและการพัฒนาทางวัฒนธรรมในภูมิภาค โดยความเพียรพยายามร่วมกัน ด้วยเจตนารมณ์แห่งความเสมอภาคและความร่วมมือร่วมใจ ทั้งนี้ เพื่อเสริมรากฐานสำหรับประชาคมที่มีความรุ่งเรืองและสันติสุขแห่งประชาชาติในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

2. ส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค โดยเคารพอย่างแน่วแน่ในความยุติธรรมและหลักแห่งนิติธรรม ในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในภูมิภาคและยึดมั่นในหลักการแห่งกฎบัตรสหประชาชาติ

3. ส่งเสริมให้มีความร่วมมืออย่างจริงจัง และความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องที่มีผลประโยชน์ร่วมกันทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิชาการ วิทยาศาสตร์ และการบริหาร

4. จัดให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในรูปของการอำนวยความสะดวก การฝึกอบรม และวิจัยทางด้านการศึกษา วิชาชีพ วิชาการและการบริหาร

5. ร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อการใช้ประโยชน์มากขึ้นในการเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม การขยายการค้า รวมทั้งการศึกษาปัญหาในเรื่องการค้าระหว่างประเทศเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บ การปรับปรุงบริการความสะดวกเกี่ยวกับการขนส่งและคมนาคม และการยกระดับการครองชีพของประชาชนของตน

6. ส่งเสริมการศึกษาเกี่ยวกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

7. ดำรงความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับองค์การระหว่างประเทศและระดับภูมิภาค ที่มีความมุ่งหมายและความมุ่งประสงค์คล้ายคลึงกัน และที่จะแสวงหาช่องทางทั้งหลายเพื่อให้มีความร่วมมืออย่างใกล้ชิดขึ้นระหว่างกัน

ประการที่สาม เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามจุดหมายและความมุ่งประสงค์ดังกล่าว จึงได้จัดตั้งกลไก ต่อไปนี้

ก) การประชุมประจำปีของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งจะหมุนเวียนกันไป และเรียกว่า การประชุมรัฐมนตรีสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การประชุมพิเศษของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ อาจมีขึ้นตามความจำเป็น

ข) คณะกรรมการประจำ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของประเทศเจ้าภาพ หรือผู้แทนเป็นประธาน และมีสมาชิกประกอบด้วยเอกอัครราชทูตของประเทศสมาชิกอื่นที่ประจำอยู่ในประเทศนั้นเป็นผู้ดำเนินการของสมาคม ในระยะเวลาระหว่างการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศแต่ละครั้ง

ค) คณะกรรมการเฉพาะเรื่อง และคณะกรรมการถาวรประกอบด้วย
ผู้เชี่ยวชาญและเจ้าหน้าที่ในแต่ละเรื่อง

ง) สำนักเลขาธิการแห่งชาติในแต่ละประเทศสมาชิก เพื่อดำเนินงาน
ของสมาคมในนามของประเทศนั้น และเพื่อให้บริการแก่การประชุมประจำปี หรือ
การประชุมพิเศษของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ คณะกรรมการประจำ
และคณะกรรมการอื่นๆ ซึ่งอาจจัดตั้งขึ้นภายหลัง

ประการที่สี่ สมาคมจะเปิดให้รัฐทั้งหมดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
ซึ่งยอมรับจุดหมายหลักการ และความมุ่งประสงค์ดังกล่าวเข้าร่วมด้วย

ประการที่ห้า สมาคมเป็นสัญลักษณ์ของความตั้งใจร่วมกันของ
ประชาชาติในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในอันที่จะสมานความสัมพันธ์ฉันมิตร
และความร่วมมือกัน จะเพียรพยายามร่วมกัน เสียสละเพื่อให้ประชาชนของตน
และอนุชนได้รับประสพพรแห่งสันติภาพ เสรีภาพ และความเจริญรุ่งเรือง

ประการที่ห้า

ทำขึ้น ณ กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 (ค.ศ. 1967)

อินโดนีเซีย (ลงนาม) อาตัม มาลิก
รัฐมนตรีฝ่ายการเมือง/รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

มาเลเซีย (ลงนาม) ตุน อับดุล วาซีก
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ

ฟิลิปปินส์ (ลงนาม) นาร์ซิโซ รามอส
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

สิงคโปร์ (ลงนาม) เอส. ราชาวัตินัม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

ไทย (ลงนาม) ถนิต คอมันตร์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

2. การขยายสมาชิก

หลังจากที่ 5 ประเทศได้ลงนามปฏิญญากรุงเทพฯ ได้มีสมาชิกเพิ่มเติม ได้แก่ บรูไน ตารุสซาลาม เข้าเป็นสมาชิกเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2527 เวียดนาม เข้าเป็นสมาชิก เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2538 ลาว พม่า เข้าเป็นสมาชิกเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2540 และกัมพูชาเข้าเป็นสมาชิกเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2542 ตามลำดับ จากการรับกัมพูชาเข้าเป็นสมาชิกทำให้อาเซียนมีสมาชิกครบ 10 ประเทศ

ภาพการเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนของประเทศบรูไน ตารุสซาลาม พ.ศ. 2527 (ค.ศ. 1984)

ภาพการเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนของประเทศเวียดนาม พ.ศ. 2538 (ค.ศ. 1995)

ภาพการเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนของประเทศไทย พ.ศ. 2540 (ค.ศ. 1997)

ภาพการเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนของประเทศไทย พ.ศ. 2542 (ค.ศ. 1999)

3. พัฒนาการของอาเซียน

3.1 ความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคง

ในด้านการเมืองและความมั่นคง อาเซียนได้มุ่งเน้นความร่วมมือเพื่อธำรงรักษาสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาคตลอดมา โดยได้มีการจัดทำและผลักดันให้ทุกประเทศในภูมิภาคให้ความสำคัญและยึดมั่นในสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation หรือ TAC) ปี 2519 (ค.ศ. 1976) ซึ่งถือว่าเป็นเอกสารที่กำหนดแนวทางปฏิบัติในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างกัน ในภูมิภาคที่มุ่งเน้นการสร้างสันติภาพและความมั่นคง ความเจริญรุ่งเรืองทางด้านเศรษฐกิจ และความร่วมมือระหว่างกัน

นอกจากนี้ อาเซียนได้ร่วมลงนามในเอกสารด้านการเมืองอื่น ๆ อาทิ ปฏิญญาว่าด้วยภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นเขตแห่งสันติภาพ เสรีภาพและความเป็นกลาง (Zone of Peace, Freedom and Neutrality หรือ ZOPFAN) เมื่อปี 2514 (ค.ศ. 1971) สนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty on the Southeast Asian Nuclear Weapon-Free Zone หรือ SEANWFZ) ปี 2538 (ค.ศ. 1995) รวมทั้งได้ริเริ่มการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (ASEAN Regional Forum-ARF) อันประกอบด้วยประเทศอาเซียน ประเทศคู่เจรจา และประเทศผู้สังเกตการณ์พิเศษของอาเซียน รวม 27 ประเทศและอีก 1 กลุ่มประเทศ เพื่อเป็นเวทีหารือเพื่อส่งเสริมสันติภาพในภูมิภาคโดยการสร้างความไว้วางใจ ความร่วมมือและความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศผู้เข้าร่วม อันจะนำไปสู่ การทูตเชิงป้องกันและการแก้ไขความขัดแย้งในภูมิภาค โดยไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม ASEAN Regional Forum (ARF) ครั้งแรกขึ้นที่กรุงเทพฯ ในปี 2537 (ค.ศ. 1994)

3.2 ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ

จากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจโลกได้เปลี่ยนแปลงไปภายหลังจากการเจรจาเปิดเสรีการค้ารอบอุรุกวัยและการแบ่งตลาดโลกออกเป็นกลุ่มภูมิภาค ไทยได้เห็นความจำเป็นที่จะต้องสร้างกลุ่มเศรษฐกิจในภูมิภาคเพื่อเสริมสร้างอำนาจต่อรองของประเทศในภูมิภาคและศักยภาพในการผลิต ประเทศไทยได้มีบทบาทที่สำคัญในการผลักดันให้ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจของอาเซียนมีเป้าหมายที่ชัดเจน ที่จะนำไปสู่การรวมตัวทางเศรษฐกิจของประเทศในภูมิภาคในปี 2535 (ค.ศ. 1992) โดยอดีตนายกรัฐมนตรี นายอานันท์ ปันยารชุน เสนอให้อาเซียนได้ร่วมมือกันอย่างจริงจังในการเปิดเสรีการค้าอาเซียน (ASEAN Free Trade Area - AFTA) เพื่อช่วยส่งเสริมการค้าภายในอาเซียนให้มีปริมาณเพิ่มมากขึ้น ลดต้นทุนการผลิตในสินค้าอุตสาหกรรมและดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ

โดยประเทศสมาชิกเดิม 6 ประเทศได้ตกลงจะเร่งลดภาษีสินค้าในกรอบ AFTA ให้เร็วขึ้น โดยมีกำหนดลดภาษีสินค้าให้มีอัตราอยู่ที่ร้อยละ 0-5 ภายในปี 2545 (ค.ศ. 2002) นอกจากนี้อาเซียนยังได้ตั้งเป้าที่จะลดภาษีสินค้าทั้งหมดลงมาอยู่ที่อัตราร้อยละ 0 ภายในปี 2553 (ค.ศ. 2010) สำหรับสมาชิกเดิมและปี 2558 (ค.ศ. 2015) สำหรับสมาชิกใหม่ ในเวลาต่อมา อาเซียนได้ขยายความร่วมมือด้านเศรษฐกิจเพิ่มเติมจาก AFTA เพื่อให้การรวมตัวทางเศรษฐกิจมีความสมบูรณ์แบบและมีทิศทางที่ชัดเจน โดยได้ขยายความร่วมมือไปสู่การค้าบริการและการเชื่อมโยงทางด้านอุตสาหกรรม เช่น การจัดตั้งเขตการลงทุนอาเซียน (ASEAN Investment Area-AIA) ซึ่งลงนามโดยนายกรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนเมื่อเดือนตุลาคม 2541 มีจุดประสงค์เพื่อให้อาเซียนมีความได้เปรียบและดึงดูดการลงทุนจากภายนอกและภายในภูมิภาค โดยการเปิดตลาด (market access) และให้มีการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (national treatment) โดยมีการเร่งรัดให้ดำเนินการเรื่องนี้จากปี 2553 (ค.ศ. 2010) เป็นปี 2546 (ค.ศ. 2003) ยกเว้นเวียดนาม ลาวและกัมพูชา จะพยายามเปิดเสรีด้านการลงทุนไม่ช้ากว่าปี 2553 (ค.ศ. 2010) นอกจากนี้ยังได้ขยายขอบเขตความตกลง AIA ให้ครอบคลุมความร่วมมือด้านการค้าบริการ โดยมีการเปิดเสรีการค้าบริการใน 7 สาขา (การขนส่งทางทะเล การขนส่งทางอากาศ การเงินการคลัง วิชาชีพธุรกิจ การก่อสร้าง การคมนาคม และการท่องเที่ยว) โดยมีเป้าหมายให้การเปิดเสรีครอบคลุมทุกสาขาบริการภายในปี 2563 (ค.ศ. 2020) ตลอดจนมีความร่วมมือทางด้านการเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมและการขนส่งสินค้าผ่านแดนรวมทั้งโครงการความร่วมมืออาเซียนด้านการพัฒนาลุ่มน้ำโขง เพื่อเป็นการส่งเสริมและเพิ่มพูนความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจของอาเซียนให้มีความแข็งแกร่ง และครอบคลุมสาขาต่างๆ ให้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ไทยยังมีบทบาทสำคัญในเรื่องการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจภายในอาเซียนให้มากขึ้น โดยได้เสนอให้มีการจัดทำความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกการขนส่งสินค้าผ่านแดนและข้ามแดน ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้การขนส่งสินค้าภายในอาเซียนมีความคล่องตัว และช่วยส่งเสริมการดำเนินการในเรื่องเขตการค้าเสรีอาเซียน

ภาพการประชุมจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน ปี 2535

3.3 ความร่วมมือเฉพาะด้าน

ความร่วมมือเฉพาะด้าน คือ ความร่วมมือในด้านต่างๆ ที่มีใช้ด้านการเมืองและเศรษฐกิจมีวัตถุประสงค์สำคัญ เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างสภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชากรในภูมิภาคให้มีมาตรฐานการดำรงชีวิตที่ดี ส่งเสริมและรักษาเอกลักษณ์ประเพณีและวัฒนธรรม ตลอดจนส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนในภูมิภาค เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์เบื้องต้นประการหนึ่งของอาเซียนในการส่งเสริมให้ประชาชนในอาเซียนมีความเป็นอยู่และมีคุณภาพชีวิตที่ดีทัดเทียมกับประชาชนในประเทศที่พัฒนาแล้ว และเพื่อให้ประชาชนอาเซียนสามารถได้รับประโยชน์จากการพัฒนาการทางด้านการเมืองและเศรษฐกิจได้อย่างเต็มที่

"ปฏิญญากรุงเทพ" (Bangkok Declaration) ให้ความสำคัญเป็นอย่างมากกับการพัฒนาความร่วมมือเฉพาะด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการยกระดับความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การคุ้มครองและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การพัฒนาที่ยั่งยืนและความร่วมมือทางด้านวัฒนธรรมและสนเทศของอาเซียนซึ่งช่วยส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนชาวอาเซียน ตลอดจนปลูกจิตสำนึกในความเป็นอาเซียน (ASEAN Awareness)

การดำเนินงานความร่วมมือ ของอาเซียนอาจแบ่งออกได้เป็น 4 ระยะ คือระยะที่ 1 ระหว่างปี 2510-2520 หรือในช่วง 10 ปีแรกของการก่อตั้งอาเซียน เป็นช่วงการปรับเปลี่ยนทัศนคติเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาความขัดแย้งระหว่างกันที่เคยมีมาก่อนในภูมิภาค ความร่วมมือในช่วงนี้จึงเป็นด้านการพัฒนาสังคม วัฒนธรรมและสนเทศเป็นสำคัญ ระยะที่ 2 ระหว่างปี 2520-2530 เป็นช่วงของการขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอาเซียน มีการก่อตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน และการสถาปนาความร่วมมือกับประเทศคู่เจรจา จึงเป็นช่วงการขยายสาขาความร่วมมือเพื่อรับปัญหาใหม่ ๆ เช่น ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านโรคเอดส์ ระยะที่ 3 ระหว่างปี 2530-2540 เป็นช่วงที่อาเซียนได้ขยายสมาชิกภาพจนครบ 10 ประเทศ และเป็นช่วงที่ภูมิภาคประสบวิกฤตการณ์ทางการเงินและเศรษฐกิจรวมทั้งเกิดกระแสโลกาภิวัตน์ อาเซียนจึงได้กำหนดวิสัยทัศน์อาเซียน ค.ศ. 2020 (พ.ศ.2563) และจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินการตามวิสัยทัศน์ดังกล่าว ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้อาเซียนตระหนักถึงความสำคัญของความร่วมมือเฉพาะด้านมากขึ้น และยกระดับความร่วมมือในด้านดังกล่าวให้ทัดเทียมกับความร่วมมือด้านการเมืองและเศรษฐกิจ ด้วยการปรับเปลี่ยนและยกระดับกลไกความร่วมมือ เช่น จากระดับคณะกรรมการ เป็นระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสและระดับรัฐมนตรี สำหรับระยะที่ 4 คือระหว่างปี 2540-ปัจจุบัน เป็นช่วงของการปรับปรุงองค์การที่มีอยู่ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การรวมตัวของอาเซียนซึ่งมุ่งเร่งรัดการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศสมาชิกอาเซียนใหม่ให้ทันกับระดับการพัฒนาของประเทศอาเซียนเดิม

4.วิสัยทัศน์อาเซียน (ASEAN Vision 2020)

ในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ ครั้งที่ 2 ในเดือนธันวาคม 2540 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ไทยเป็นผู้ริเริ่มให้ผู้นำรัฐบาลอาเซียนรับรองเอกสารวิสัยทัศน์อาเซียน พ.ศ. 2563 (ASEAN Vision 2020) ในโอกาสครบรอบ 30 ปี การก่อตั้งอาเซียนโดยวิสัยทัศน์ดังกล่าวได้กำหนดทิศทางและเป้าหมายของการดำเนินการในด้านต่างๆให้ครอบคลุม ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศภายนอกให้รุดหน้าและดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน โดยประเด็นสำคัญที่ไทยผลักดันจนสำเร็จ ได้แก่ การให้ประเทศสมาชิกอาเซียนพัฒนาเป็นสังคมที่เปิดกว้าง (open societies) และเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ (people participation)

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ) วิสัยทัศน์อาเซียน ค.ศ. 2020

ความร่วมมือว่าใจในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เรา ผู้นำรัฐบาล/ประมุขของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ชุมนุมวันนี้ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ เพื่อยืนยันพันธกรณีของเราต่อเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสมาคมฯ ดังกำหนดในปฏิญญากรุงเทพฯ ลงวันที่ 8 สิงหาคม ค.ศ. 1967 โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ บนพื้นฐานของเจตนารมณ์แห่งความเท่าเทียมกันและการเป็นหุ้นส่วนกัน อันเป็นการช่วยเสริมสร้างสันติภาพ ความก้าวหน้าและความมั่งคั่งใพบูญในภูมิภาค

เรา ในอาเซียนได้สร้างชุมชนแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีสันติสุขระหว่างกัน และมีสันติสุขกับโลก ตลอดจนกำลังเร่งเสริมสร้างความใพบูญและส่งเสริมความเป็นอยู่ให้แก่ประชาชนของเรากว้างขวางหลายของเรได้สร้างพลังและแรงบันดาลใจให้แก่เรา ที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปลูกฝังจิตสำนึกในความเป็นชุมชน

วันนี้ เราเป็นตลาดที่มีประชากร 500 ล้านคน โดยมีผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติมูลค่า 600 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในหลายปีที่ผ่านมาเราประสบความสำเร็จทางด้านเศรษฐกิจอย่างมาก อาทิ การเติบโตทางเศรษฐกิจในอัตราสูงเสถียรภาพและการบรรเทาความยากจน ประเทศสมาชิกต่างได้รับประโยชน์จากการหมุนเวียนด้านการค้าและการลงทุนที่มีปริมาณสูง ซึ่งเป็นผลจากการดำเนินมาตรการเปิดเสรี

เรา มิมติที่จะสานต่อความสำเร็จเหล่านี้
วันนี้ ในขณะที่เรากำลังก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 ภายหลังจากที่อาเซียนก่อตั้งมาแล้ว 30 ปี เราชุมนุมกันเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์สำหรับอาเซียนบนพื้นฐานของความเป็นจริงในปัจจุบัน และแนวโน้มในศตวรรษต่อไป จนถึง ค.ศ. 2020

วิสัยทัศน์ ดังกล่าวแสดงถึงความสมานฉันท์ของประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มุ่งส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศภายนอก ดำรงอยู่ในสันติภาพ เสถียรภาพ และความมั่งคั่งใพบูญ ตลอดจนผูกพันกันเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาอย่างมีพลวัต และเป็นชุมชนแห่งสังคมที่เอื้ออาทรต่อกัน

5. ความสัมพันธ์กับภายนอกอาเซียน

ประเทศสมาชิกอาเซียนกระชับความร่วมมือกับภายนอกอาเซียน ซึ่งประกอบด้วยประเทศคู่เจรจา 9 ประเทศ 1 กลุ่มประเทศและ 1 องค์การระหว่างประเทศ โดยความร่วมมือจะครอบคลุมหลายสาขา เช่น การค้า การลงทุน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การศึกษา การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และการต่อต้านการก่อการร้าย เป็นต้น

5.1 อาเซียน-ออสเตรเลีย

ออสเตรเลียเป็นประเทศแรกที่ได้สถาปนาความสัมพันธ์กับอาเซียนในฐานะประเทศคู่เจรจาเมื่อปี 2517 (ค.ศ. 1974) และดำเนินความสัมพันธ์กันอย่างราบรื่นและรอบด้านตลอดมาโดยมีการประชุมฉลองความสัมพันธ์ครบรอบ 30 ปี (ASEAN-Australia and New Zealand Commemorative Summit) ในเดือนพฤศจิกายน 2547 ที่เวียงจันทน์ ออสเตรเลียได้เข้าเป็นภาคีความตกลงหรือ ภาคนานวัตกรรมสันติสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation-TAC) ในเดือนธันวาคม 2548 และมีบทบาทในกรอบ ASEAN Regional Forum (ARF) อย่างแข็งขัน อาเซียน ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ได้เริ่มการเจรจาจัดทำเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ (ASEAN-Australia and New Zealand Free Trade Agreement: AANZFTA) ในปี 2548 และสามารถจัดทำความตกลงได้ในปี 2551

นอกจากนี้ ออสเตรเลียยังให้ความช่วยเหลืออาเซียนในด้านการพัฒนาภายใต้ ASEAN-Australia Development Cooperation Program (AADCP) ระหว่างปี 2545 - 2551 เป็นมูลค่าประมาณ 45 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย และสำหรับโครงการ ระยะที่ 2 ASEAN-Australia Development Cooperation Program (AADCP) ระหว่างปี 2552-2558 ออสเตรเลียมีเป้าหมายจะขยายความช่วยเหลือให้แก่อาเซียนเป็นเงิน 57 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย

5.2 อาเซียน-นิวซีแลนด์

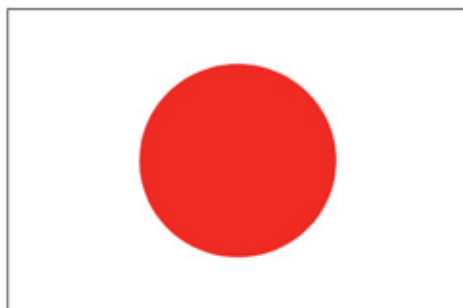

ความสัมพันธ์อาเซียน-นิวซีแลนด์เริ่มตั้งแต่ปี 2518 (ค.ศ. 1975) โดยนิวซีแลนด์เป็นประเทศคู่เจรจาลำดับที่ 2 ของอาเซียนหลังจากออสเตรเลีย ทั้งสองฝ่ายได้มีการประชุมสุดยอดสมัยพิเศษ (ASEAN-Australia and New Zealand Commemorative Summit) เพื่อสถาปนาความสัมพันธ์ครบรอบ 32 ปี ในปี 2547 ที่เวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในระยะแรกความสัมพันธ์อาเซียน-นิวซีแลนด์เป็นในลักษณะประเทศผู้รับกับประเทศผู้ให้ โดยมีจุดมุ่งหมายหลัก คือ การพัฒนาให้ความสัมพันธ์อาเซียน-นิวซีแลนด์เป็นความสัมพันธ์อย่างรอบด้าน นิวซีแลนด์เข้าเป็นภาคีความตกลงหรือภาคยานุวัติสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation-TAC) ในเดือนธันวาคม 2548 และลงนามในปฏิญญาร่วมว่าด้วยความร่วมมือเพื่อต่อต้านการก่อการร้ายสากลกับอาเซียน (ASEAN-New Zealand Joint Declaration for Cooperation to Combat International Terrorism)

ในปี 2548 อาเซียน ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ได้เริ่มการเจรจาการจัดทำเขตการค้าเสรีอาเซียน ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ (ASEAN-Australia and New Zealand Free Trade Agreement: AANZFTA) ในปี 2548 และสามารถจัดทำความตกลงในปี 2551

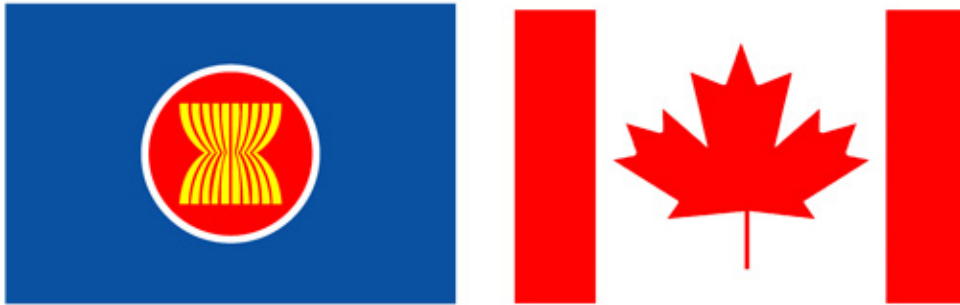
นอกจากนี้ อาเซียนและนิวซีแลนด์ได้จัดทำเอกสาร ASEAN-New Zealand Framework for Cooperation 2006-2010 เพื่อกำหนดแนวทางความร่วมมือด้านการพัฒนาระหว่างอาเซียนและนิวซีแลนด์ โดยเฉพาะการเร่งรัดการจัดตั้งประชาคมอาเซียน โดยนิวซีแลนด์ประสงค์ที่จะมีความร่วมมือกับอาเซียนกว้างขวางขึ้นในด้านต่างๆ อาทิ การลดและการจัดการภัยพิบัติ การศึกษา วัฒนธรรม การท่องเที่ยว วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น

5.3 อาเซียน-ญี่ปุ่น

ญี่ปุ่นเริ่มความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการกับอาเซียนในปี 2516 และพัฒนาความสัมพันธ์เป็นประเทศคู่เจรจาของอาเซียนในปี 2520 ในปี 2546 มีการประชุมสุดยอดสมัยพิเศษอาเซียน-ญี่ปุ่น (ASEAN-Japan Commemorative Summit) ที่กรุงโตเกียว ในโอกาสครบรอบ 30 ปีความสัมพันธ์อาเซียน-ญี่ปุ่น และได้มีการลงนาม Tokyo Declaration for the Dynamic and Enduring ASEAN-Japan Partnership เพื่อกำหนดทิศทางความร่วมมือระหว่างสองฝ่าย ญี่ปุ่นได้ให้การสนับสนุนการรวมตัวของอาเซียนโดยจัดตั้งกองทุน Japan-ASEAN Integration Fund (JAIF) นอกจากนี้ ยังเป็นผู้สนับสนุนรายใหญ่ที่สุดของกรอบชริวิเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน (Initiative for ASEAN Integration-IAI) ญี่ปุ่นได้เข้าเป็นภาคีความตกลง หรือ ภาควิชาอนุวัติสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia-TAC) และเป็นประเทศแรกๆ ที่จัดตั้งกรอบการประชุมความร่วมมือด้านการต่อต้านการก่อการร้าย (Counter Terrorism Dialogue) อย่างเป็นทางการกับอาเซียน ในปี 2524 อาเซียนและญี่ปุ่นได้จัดตั้งศูนย์อาเซียน-ญี่ปุ่น (ASEAN-Japan Centre) ที่กรุงโตเกียว เพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว ทั้งนี้ ญี่ปุ่นเป็นคู่ค้าและผู้ลงทุนที่สำคัญอันดับต้นๆ ของอาเซียน ญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับการแลกเปลี่ยนระหว่างประชาชนโดยเฉพาะในระดับเยาวชนโดยสนับสนุนการก่อตั้งกองทุน Japanese Scholarship Fund for ASEAN Youth เพื่อส่งเสริมการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรของอาเซียน

5.4 อาเซียน-แคนาดา

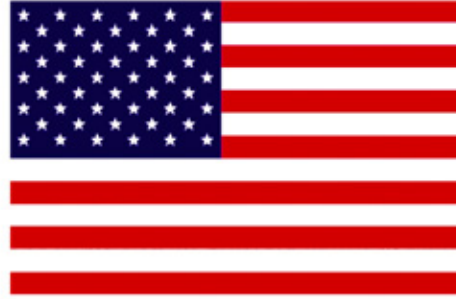

ความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนและแคนาดาเริ่มต้นอย่างเป็นทางการในปี 2520 โดยได้มีการลงนามในความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านเศรษฐกิจในปี 2524 เพื่อเป็นกรอบการดำเนินความร่วมมือเพื่อการพัฒนา การค้าและอุตสาหกรรม รวมทั้งจัดตั้งคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน-แคนาดา (ASEAN-Canada Joint Cooperation Committee: ACJCC) เพื่อเป็นกลไกส่งเสริมและติดตามความคืบหน้าของการดำเนินความร่วมมือระหว่างกัน

ความสัมพันธ์อาเซียน-แคนาดาได้ประสพภาวะชะงักงันนับตั้งแต่ปี 2540 เมื่ออาเซียนรับพม่าเข้าเป็นสมาชิก หลังจากนั้น ได้มีความพยายามหาทางรื้อฟื้นความสัมพันธ์หลายครั้ง ต่อมาทั้งสองฝ่ายเห็นชอบให้จัดการประชุมหารือระหว่างอาเซียนและแคนาดา (ASEAN-Canada Dialogue) ขึ้นครั้งแรกเมื่อวันที่ 19 มกราคม 2547 นับเป็นการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างกันอีกครั้ง

อาเซียนและแคนาดามีแผนงานความร่วมมือระหว่างกันตั้งแต่ปี 2548 ขณะนี้ อาเซียนและแคนาดาได้จัดทำปฏิญญาร่วมว่าด้วยความสัมพันธ์ที่เพิ่มพูนระหว่างอาเซียนกับแคนาดา (Joint Declaration on the ASEAN-Canada Enhanced Partnership) โดยมีแผนที่จะจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินการตามความสัมพันธ์ที่เพิ่มพูนระหว่างอาเซียนกับแคนาดา (Plan of Action to Implement Asean-Canada Enhanced Partnership) ต่อไป

5.5 อาเซียน-สหรัฐอเมริกา

ความสัมพันธ์อาเซียน-สหรัฐฯ เริ่มต้นอย่างเป็นทางการเมื่อปี 2520 ในช่วงแรกเป็นความร่วมมือด้านการพัฒนา ต่อมา ขยายครอบคลุมถึงความร่วมมือด้านเศรษฐกิจปัจจุบัน สหรัฐอเมริกาเน้นการหารือด้านการเมืองและความมั่นคงกับอาเซียน ขณะที่อาเซียนยังต้องการความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาและปรารถนาที่จะหารือด้านเศรษฐกิจและการค้ากับสหรัฐอเมริกาในลักษณะกลุ่มประเทศด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองฝ่ายบรรลุถึงจุดสูงสุดเมื่อมีการประกาศแถลงการณ์วิสัยทัศน์ร่วมว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนที่เพิ่มพูน (**Joint Vision Statement on ASEAN-US Enhanced Partnership**) เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2548 และในปี 2549 ได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการอาเซียน-สหรัฐฯ

ในช่วงที่ไทยเป็นประเทศผู้ประสานงานความสัมพันธ์อาเซียน-สหรัฐฯ (กรกฎาคม 2546-กรกฎาคม 2549) อาเซียนและสหรัฐฯมีความร่วมมือที่ใกล้ชิดในด้านการต่อต้านการก่อการร้าย โดยมีการจัดทำปฏิญญาร่วมอาเซียน-สหรัฐฯ เพื่อความร่วมมือในการต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างประเทศ (**ASEAN-US Joint Declaration for Cooperation to Combat International Terrorism**) ในปี 2545 และร่วมมือกันในการรอบ **ASEAN Regional Forum (ARF)** ในด้านเศรษฐกิจอาเซียนและสหรัฐฯ ได้ลงนามในเอกสารชื่อ กรอบความตกลงการค้าและการลงทุน **ASEAN-US Trade and Investment Framework Arrangement** ในเดือนสิงหาคม 2549 นอกจากนี้ สหรัฐฯ ได้เสนอแผนงานกับอาเซียนภายใต้ **ASEAN Cooperation Plan (ACP)** ซึ่งมีเป้าหมายหลักที่จะร่วมมือกับอาเซียนในเรื่องการรวมตัวของอาเซียน ปัญหาข้ามชาติ และการเสริมสร้างประสิทธิภาพของสำนักเลขาธิการอาเซียน

5.6 อาเซียน-สหภาพยุโรป

อาเซียนและสหภาพยุโรปมีความสัมพันธ์ในระดับกลุ่มระหว่างกันมาเป็นเวลานานโดยสหภาพยุโรปเป็นคู่เจรจา (Dialogue partner) อย่างไม่เป็นทางการของอาเซียนตั้งแต่ปี 2515 ต่อมาได้พัฒนาสถานะเป็นคู่เจรจาอย่างเป็นทางการในปี 2520 และในโอกาสครบรอบ 30 ปีในการสถาปนาความสัมพันธ์อาเซียน-สหภาพยุโรปปี 2550 ทั้งสองฝ่ายได้จัดการประชุมสุดยอดสมัยพิเศษอาเซียน-สหภาพยุโรป (ASEAN-EU Commemorative Summit) เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2550 ที่สิงคโปร์

สหภาพยุโรปและอาเซียนได้จัดทำปฏิญญาร่วมเริ่มเบร์กว่าด้วยการเพิ่มพูนความเป็นหุ้นส่วนระหว่างสหภาพยุโรปกับอาเซียน (Nuremberg Declaration on the ASEAN-EU Enhanced Partnership) เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินความสัมพันธ์และความร่วมมือในอนาคตทั้งในด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม-วัฒนธรรม และความร่วมมือเพื่อการพัฒนา และได้ร่วมลงนามใน Joint Declaration on Cooperation to Combat Terrorism ในปี 2546 ซึ่งเป็นเอกสารหลักในการดำเนินความร่วมมือระหว่างกันในด้าน การต่อต้านการก่อการร้าย นอกจากนี้สหภาพยุโรปยังเป็นสมาชิกของการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (ASEAN Regional Forum: ARF)

5.7 อาเซียน - สาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้)

สาธารณรัฐเกาหลีเริ่มมีความสัมพันธ์กับอาเซียนในปี 2532 และได้รับสถานะเป็นคู่เจรจาเต็มตัวของอาเซียนในปี 2534 สาธารณรัฐเกาหลีได้เข้าเป็นภาคีความตกลง หรือภาคยานุวัติสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และได้ลงนามใน **Joint Declaration on Comprehensive Partnership** เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2547 เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือที่รอบด้าน ในปี 2548 อาเซียนและสาธารณรัฐเกาหลีลงนามใน **Framework Agreement on Comprehensive Economic Cooperation** ซึ่งกำหนดให้มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีระหว่างกัน โดยทั้งสองฝ่ายได้ลงนามในความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าในปี 2549 และลงนามความตกลงว่าด้วยการค้าบริการในปี 2550 อาเซียนและสาธารณรัฐเกาหลีร่วมลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์อาเซียน-เกาหลี เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2551 ในการจัดตั้งศูนย์อาเซียน-เกาหลี ที่กรุงโซลเพื่อส่งเสริมความร่วมมือในด้านการค้า การลงทุนและการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างกัน นอกจากนี้ สาธารณรัฐเกาหลีได้จัดตั้งกองทุน **ASEAN-ROK Future Oriented Cooperation Projects (FOCP)** และกองทุน **ASEAN-ROK Special Cooperation Fund (SCF)** เพื่อสนับสนุนการดำเนินโครงการความร่วมมือในด้านต่างๆ โดยสมทบเงินเข้ากองทุนดังกล่าวปีละ 3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ในปัจจุบัน อาเซียนและสาธารณรัฐเกาหลีมีความร่วมมือในด้านการค้า การลงทุน การขนส่ง การท่องเที่ยว การเกษตร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านวิชาการ การรักษาสันติภาพ สาธารณสุข การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การแลกเปลี่ยนทางด้านวัฒนธรรม และการต่อต้านการก่อการร้าย

5.8 ความสัมพันธ์อาเซียน-จีน

ความสัมพันธ์อาเซียน-จีน เริ่มเมื่อปี 2534 โดยได้มีการจัดการประชุมสุดยอดอาเซียน-จีนสมัยพิเศษ ที่นครหนานหนิง เพื่อฉลองการครบรอบ 15 ปี ของความสัมพันธ์อาเซียน-จีนในปี 2549 ผู้นำอาเซียนและจีนได้ลงนามแถลงการณ์ร่วมว่าด้วยการประชุมสุดยอดอาเซียน-จีนสมัยพิเศษ ซึ่งเป็นการกำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับจีนใน 15 ปีข้างหน้า

จีนเป็นประเทศคู่เจรจาประเทศแรกที่เข้าเป็นภาคีความตกลงหรือภาคยานุวัติสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia-TAC) ในปี 2546 และจีนยังเป็นประเทศที่มีอาวุธนิวเคลียร์ประเทศแรกที่แสดงความพร้อมที่จะลงนามในพิธีสารต่อท้ายสนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Protocol to the Treaty of Southeast Asia Nuclear Weapon-Free Zone) นอกจากนี้ ยังเป็นประเทศคู่เจรจาประเทศแรกที่ริเริ่มการจัดตั้งเขตการค้าเสรีกับอาเซียน โดยได้ลงนามใน ASEAN-China Framework Agreement on Economic Cooperation ในปี 2545 ซึ่งวางเป้าหมายให้จัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีนกับประเทศสมาชิกอาเซียนเก่า(6 ประเทศ)ให้แล้วเสร็จภายในปี 2553 และประเทศสมาชิกอาเซียนใหม่(4 ประเทศ)ให้แล้วเสร็จภายในปี 2558

อาเซียนและจีนมีความร่วมมือใน 11 สาขาหลัก ได้แก่ เกษตรเทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การลงทุน การพัฒนาลุ่มน้ำโขง การคมนาคมขนส่ง พลังงาน วัฒนธรรม สาธารณสุข การท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีส่วนสำคัญในการช่วยลดช่องว่างด้านการพัฒนาระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน

5.9 อาเซียน-รัสเซีย

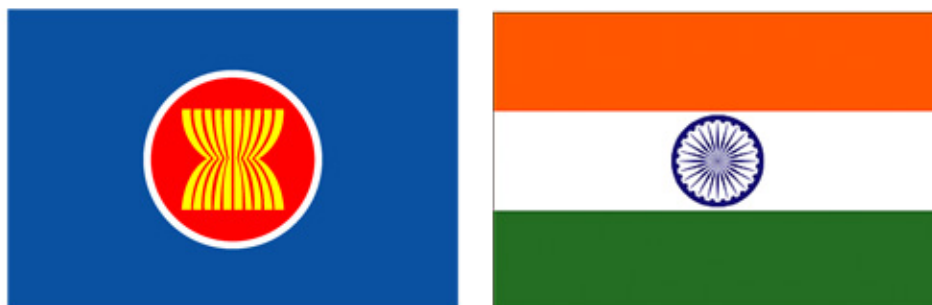

ความสัมพันธ์อาเซียน-รัสเซีย เริ่มต้นจากการที่รัสเซียได้สถาปนาความสัมพันธ์ในฐานะคู่ทวิภาคีกับอาเซียนในปี 2534 (ค.ศ.1991) และพัฒนาความสัมพันธ์จนได้รับสถานะประเทศคู่เจรจาจากอาเซียนในการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน สมัยที่ 29 ในเดือนกรกฎาคม 2539 ที่จาการ์ตา

ในระดับผู้นำ ได้มีการประชุมสุดยอดอาเซียน-รัสเซีย ครั้งแรกในปี 2548 ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย และทุกปีจะมีการประชุมระดับรัฐมนตรีต่อเนื่องกับการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน เพื่อกำหนดทิศทางความร่วมมือและความสัมพันธ์ มีการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสและการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจดูแลภาพรวมการดำเนินความสัมพันธ์ และมีกลไกเพื่อประสานงานและติดตามการดำเนินงานผ่านการประชุมระดับอธิบดี มีการประชุมคณะกรรมการร่วมด้านการวางแผนและการจัดการซึ่งมีคณะทำงานรายสาขา เช่น คณะทำงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และคณะทำงานว่าด้วยความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ

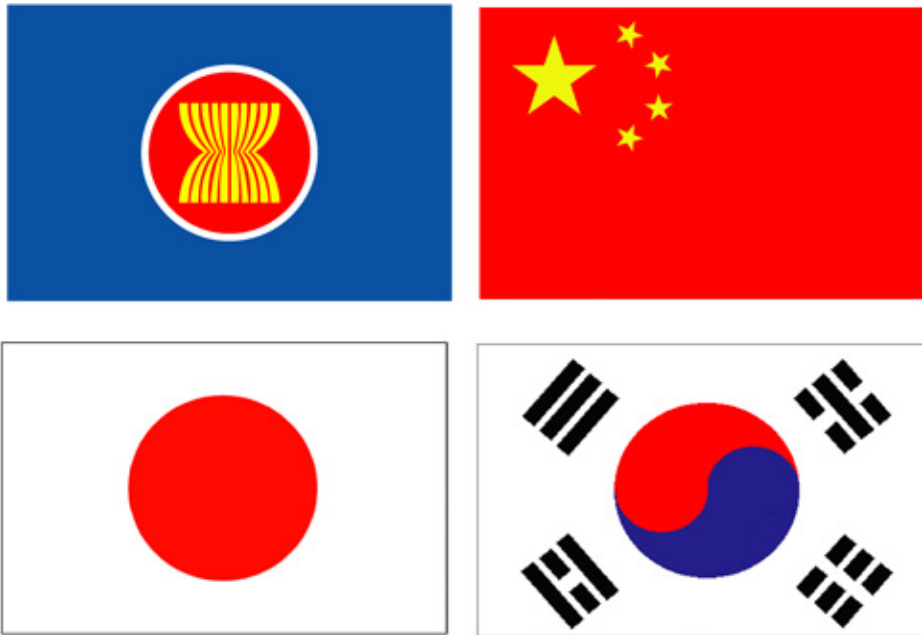
ความสัมพันธ์อาเซียน-รัสเซียในด้านการเมืองและความมั่นคง มีการพัฒนาอย่างเห็นได้ชัด โดยได้มีการลงนามในเอกสารสำคัญหลายฉบับดังต่อไปนี้ ในปี 2546 ทั้งสองฝ่ายได้ลงนามปฏิญญาร่วมอาเซียน-รัสเซียว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนเพื่อสันติภาพ ความมั่นคง ความมั่งคั่ง และการพัฒนาในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ปี 2547 รัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนและรัฐมนตรีต่างประเทศรัสเซียได้ลงนามแถลงการณ์ร่วมอาเซียน-รัสเซียว่าด้วยความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในด้านความร่วมมือพัฒนา ผู้นำอาเซียนและรัสเซียได้ลงนามในเอกสารสำคัญ คือ **Joint Declaration of the Heads of state/ Government of the Member Countries of ASEAN and the Head of state of the Russian Federation on Progressive and Comprehensive Partnership** รวมทั้งได้รับรอง **Comprehensive Programme of Action to Promote Cooperation between ASEAN-Russia Dialogue Partnership Financial Fund (DPFF)** ขึ้นเพื่อใช้ในการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือต่าง ๆ ในด้านเศรษฐกิจ

5.10 อาเซียน-อินเดีย

อาเซียนกับอินเดียเริ่มต้นความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการในปี 2535 ในลักษณะคู่เจรจาเฉพาะด้านและได้ยกระดับความสัมพันธ์ขึ้นเป็นคู่เจรจาอย่างสมบูรณ์เมื่อปี 2538 รวมทั้งยกระดับความสัมพันธ์ไปสู่ระดับการประชุมสุดยอดในปี 2545 อาเซียนและอินเดียมีเอกสาร **ASEAN-India Partnership for Peace, Progress and Shared Prosperity** เป็นพื้นฐานกำหนดแนวทางในการดำเนินความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างกันในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และความร่วมมือเพื่อการพัฒนา และมีแผนปฏิบัติการสำหรับดำเนินการตาม **ASEAN-India Partnership** อาเซียนและอินเดียได้จัดตั้งกองทุน **ASEAN-India Fund** เพื่อใช้สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือระหว่างกัน นอกจากนี้ อินเดียได้เข้าเป็นภาคีความตกลง หรือ ภาควิชาอนุวัติ **Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia (TAC)** ในปี 2546 และอินเดียเป็นหนึ่งในสมาชิกของ **East Asia Summit (EAS)** ตั้งแต่ปี 2548 ในด้านความร่วมมือด้านความมั่นคง การต่อต้านการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ อินเดียได้รับรองแถลงการณ์ร่วมกับอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือเพื่อต่อต้านการก่อการร้ายสากลตั้งแต่ปี 2546 รวมทั้งได้เข้าร่วมในการประชุมทางด้านความมั่นคงชื่อ **ASEAN Regional Forum (ARF)** เมื่อปี 2539 โดยมีบทบาทสำคัญในเรื่องความร่วมมือด้านความมั่นคงทางทะเล

5.11 อาเซียน+3 (จีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี)

ความร่วมมืออาเซียน+3 เริ่มต้นขึ้นเมื่อปี 2540 ในช่วงที่เกิดวิกฤตการณ์ทางการเงินในภูมิภาคเอเชียตะวันออก โดยมีการพบหารือระหว่างผู้นำของประเทศสมาชิกอาเซียนและผู้นำของจีน ญี่ปุ่นและสาธารณรัฐเกาหลีเป็นครั้งแรก ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ในเดือนธันวาคม 2540 นับแต่นั้นเป็นต้นมา การประชุมสุดยอดอาเซียน+3 ได้จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในช่วงเดียวกับการประชุมสุดยอดอาเซียน การอบความร่วมมืออาเซียน+3 เริ่มเป็นรูปเป็นร่างภายหลังจากการออกแถลงการณ์ร่วมว่าด้วยความร่วมมือเอเชียตะวันออกในปี 2542 และการจัดตั้ง East Asia Vision Group (EAVG) ในปี 2542 เพื่อวางวิสัยทัศน์ความร่วมมือในเอเชียตะวันออก EAVG ได้เสนอแนะแนวคิดการจัดตั้งประชาคมเอเชียตะวันออก (East Asian community-EAC) และมาตรการความร่วมมือในด้านต่างๆ เพื่อนำไปสู่การจัดตั้ง EAC ข้อเสนอแนะของ EAVG ได้รับการศึกษาจาก East Asia Study Group(EASG) ซึ่งได้คัดเลือกมาตรการความร่วมมือที่เสนอโดย EAVG จำนวน 26 มาตรการในการประชุมสุดยอดอาเซียน+3 ครั้งที่ 9 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ เมื่อปี 2548 ผู้นำได้ลงนามใน Kuala Lumpur Declaration on the ASEAN+3 Summit กำหนดให้การจัดตั้งประชาคมเอเชียตะวันออกเป็นเป้าหมายระยะยาว และให้กรอบอาเซียน+3 เป็นกลไกหลักในการดำเนินไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ในปี 2550 ในโอกาสครบรอบ 10 ปี ของกรอบอาเซียน+3 ได้มีการออกแถลงการณ์ร่วมว่าด้วยความร่วมมือเอเชียตะวันออก ฉบับที่ 2 และแผนงานความร่วมมืออาเซียน+3 ระหว่างปี 2550-2560

5.12 อาเซียนกับสหประชาชาติ

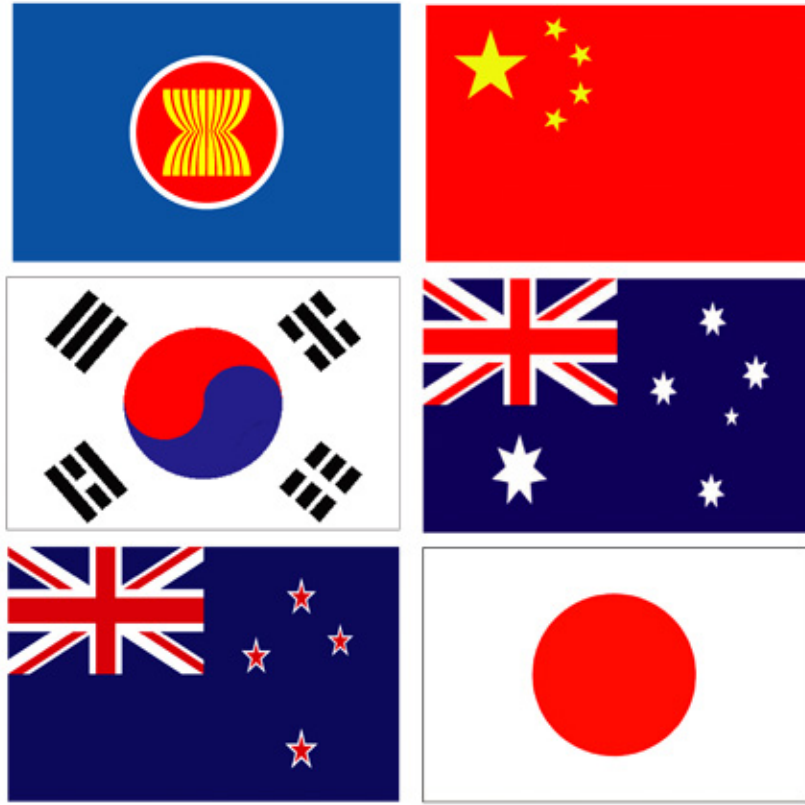
การประชุมสุดยอดอาเซียน-สหประชาชาติ ครั้งที่ 1 ได้จัดขึ้นที่ กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2543 ในระหว่างการประชุม UNCTAD X โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ และสร้างการเชื่อมโยงที่ต่อเนื่องระหว่างประเทศในกลุ่มอาเซียนกับสหประชาชาติ และเพื่อสนับสนุนการทำงาน ของที่ประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนาสมัยที่ 10 ซึ่งที่ประชุม กำหนดแนวทางความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับ UN เช่น การพัฒนาทรัพยากร มนุษย์ การลดช่องว่างระหว่างคนรวยและคนจน และการพัฒนาสู่แม่โขง รวมทั้ง ได้แลกเปลี่ยนความเห็นเรื่องสถานการณ์การเมืองและความมั่นคงในภูมิภาค

การประชุมสุดยอดอาเซียน-สหประชาชาติ ครั้งที่ 2 ได้จัดขึ้นที่ นครนิวยอร์กเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2548 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม ความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับ UN ซึ่งจะทำได้อาเซียนเป็นที่ยอมรับมากขึ้น ในเวทีระหว่างประเทศ รวมทั้งเพื่อติดตามผลการประชุมสุดยอดครั้งที่ 1

ปี 2550 อาเซียนได้รับสถานะผู้สังเกตการณ์ ในองค์การสหประชาชาติซึ่งแสดงให้เห็นถึงการยอมรับบทบาทเชิงสร้างสรรค์ของอาเซียนภายในภูมิภาคว่าสอดคล้องกับความพยายามในประชาคมโลกที่จะร่วมมือกันสร้างความสงบสุขและส่งเสริมการพัฒนาที่เท่าเทียม

วันที่ 27 กันยายน 2550 เลขาธิการอาเซียนและสหประชาชาติได้ลงนามบันทึกความเข้าใจเพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกันให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น โดยองค์การทั้งสองจะทำงานร่วมกันเพื่อเสริมสร้างและรักษาสันติภาพและความมั่นคงในภูมิภาคและเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals) ในปี 2558 ซึ่งจะสนับสนุนการสร้างประชาคมอาเซียนทั้งสามเสาในปีเป้าหมายเดียวกัน นอกจากนี้ บันทึกความเข้าใจดังกล่าวยังส่งเสริมให้อาเซียนและสหประชาชาติมีความร่วมมือในด้านต่างๆ ที่เป็นความสนใจร่วมกันทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม โดยผ่านการแลกเปลี่ยนข้อมูลความเชี่ยวชาญโครงการและแผนงานร่วม เพื่อให้ความช่วยเหลือทางวิชาการและการหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเวทีต่างๆ บันทึกความเข้าใจระหว่างอาเซียนและสหประชาชาติได้กลายเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับความร่วมมือในการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่ผู้ประสบภัยไซโคลนนาร์กิสที่ประเทศพม่า โดยได้มีการจัด ASEAN-UN International Pledging Conference ที่กรุงย่างกุ้งวันที่ 25 พฤษภาคม 2551

5.13 การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (East Asia Summit-EAS)

การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (East Asia Summit-EAS) เดิมเป็นช่อริเริ่มในกรอบอาเซียน+3 โดยเป็นการวิวัฒนาการของการประชุมสุดยอดอาเซียน+3 ไปสู่การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก อย่างไรก็ตามก็ถือว่าอาเซียนเห็นว่าควรเปิดกว้างให้ประเทศนอกกลุ่มอาเซียน+3 เข้าร่วมด้วย โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์ 3 ประการสำหรับการเข้าร่วม ได้แก่ (1) การเป็นคู่เจรจาเต็มตัวของอาเซียน (2) การมีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นกับอาเซียน และ (3) การภาคยานุวัติ **Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia**

ในปัจจุบันมีประเทศที่เข้าร่วมใน EAS 16 ประเทศ ได้แก่ อาเซียน 10 ประเทศ จีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี อินเดีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์

ในการประชุม EAS ครั้งที่ 1 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2548 ได้มีการลงนาม **Kuala Lumpur Declaration on East Asia Summit** กำหนดให้ EAS เป็นเวทีหารือทางยุทธศาสตร์ที่เปิดกว้าง โปร่งใสและครอบคลุม ที่ประชุมยังเห็นพ้องกับแนวความคิดของไทยที่ให้ EAS เป็นเวทีของผู้นำที่จะแลกเปลี่ยนความเห็นและวิสัยทัศน์ ประเด็นในยุทธศาสตร์ ในลักษณะ **top-down** การประชุม EAS มีขึ้นเป็นประจำทุกปีในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน โดยมีประเทศที่เป็นประธานอาเซียนเป็นประธานการประชุม

6. สู่เป้าหมายการเป็นประชาคมอาเซียน ในปี 2563 (ASEAN Community)

ในช่วงเวลา 40 ปีที่ผ่านมา อาเซียนมีความสำเร็จและเป็นที่ยอมรับของประชาคมระหว่างประเทศในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะบทบาทในการสร้างบรรยากาศของสันติภาพ ความเป็นมิตร และการอยู่ร่วมกันของประเทศในภูมิภาคอย่างสันติ

อาเซียนมีบทบาทนำในการช่วยแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งในกัมพูชา ผลักดันจัดตั้งเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEANWFZ) และเป็นแกนนำในเวทีการเมืองและความมั่นคงต่างๆ อาทิ ARF, APEC, ASEAN+3, ASEAN+1 และล่าสุด EAS

ในปัจจุบัน บริบททางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างประเทศได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก ทำให้อาเซียนต้องเผชิญสิ่งท้าทายใหม่่า อาทิ โรคระบาด การก่อการร้าย ยาเสพติด การค้ามนุษย์ สิ่งแวดล้อม ภัยพิบัติ รวมทั้งยังมีความจำเป็นต้องรวมตัวกันเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันกับประเทศในภูมิภาคใกล้เคียง เช่น จีนและอินเดียที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ อาเซียนยังมีปัญหาคือ รัฐสมาชิกมักละเลยไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงต่างๆ อาเซียนเองก็ไม่มียกลไกที่จะบังคับให้รัฐสมาชิกทำตาม และประชาชนยังไม่ค่อยรู้จักอาเซียนยังไม่ค่อยตระหนักถึงผลประโยชน์และผลกระทบที่ตนจะได้รับจากอาเซียน อาเซียนจึงต้องปรับตัวเพื่อให้สามารถจัดการกับปัญหาและสิ่งท้าทายเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แผนการดำเนินงานเพื่อการจัดตั้งประชาคมได้ปรากฏอยู่ในเอกสารสำคัญคือ Bali Concord II ซึ่งผู้นำอาเซียนได้ให้การรับรองเมื่อปี 2548 และ **Vientiane Action Programme** ซึ่งกำหนดเป้าหมายการสร้างประชาคมอาเซียน ภายในปี 2563 (ค.ศ. 2020) ประกอบด้วย 3 เสาหลัก คือ 1) ประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน 2) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และ 3) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนต่อมาที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 12 ที่เมืองเซบู เมื่อปี 2550 ได้เลื่อนเป้าหมายการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนขึ้นมาเป็นปี 2558 (ค.ศ. 2015)

ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 ที่อำเภอชะอำ เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2552 ได้รับรองปฏิญญาชะอำ-หัวหินว่าด้วยแผนงานสำหรับการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (2552-2558) ซึ่งผนวกแผนงานสำหรับการจัดตั้งประชาคมอาเซียนทั้ง 3 เสาหลักด้วยกัน ได้แก่ ประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community-APSC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community-AEC) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community-ASCC)

6.1 ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Politically-Security Community)

อาเซียนมุ่งส่งเสริมความร่วมมือในด้านการเมืองและความมั่นคง เพื่อเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค เพื่อให้ประเทศในภูมิภาคอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข สามารถแก้ปัญหาและความขัดแย้ง โดยสันติวิธี

เพื่อรองรับการเป็นประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน อาเซียนได้จัดทำแผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community Blueprint) โดยมีเป้าหมายหลัก 3 ประการ คือ

- มีกฎกติกาเป็นพื้นฐานภายใต้ค่านิยมร่วมกัน
- มีความสงบสุข มีความรับผิดชอบร่วมกันในการรักษาความมั่นคงสำหรับประชาชนที่ครอบคลุมอย่างรอบด้าน
- มีพลวัตและมีปฏิสัมพันธ์กับประเทศนอกอาเซียน

6.2 ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community)

อาเซียนจะรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนภายในปี 2558 โดยมีเป้าหมายให้อาเซียนมีตลาดและฐานการผลิตเดียว มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน เงินทุน และแรงงานมีฝีมืออย่างเสรี อาเซียนได้จัดทำแผนการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community Blueprint) ซึ่งเป็นแผนงานบูรณาการการดำเนินงานในด้านเศรษฐกิจ มีเป้าหมายหลัก 4 ประการ คือ

- เป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว
- มีความสามารถในการแข่งขันเศรษฐกิจ
- มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค
- สามารถบูรณาการเข้ากับระบบเศรษฐกิจโลก

6.3 ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community)

อาเซียนมุ่งหวังประโยชน์จากการรวมตัวกันเพื่อทำให้ประชาชนมีการอยู่ดีกินดี ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ มีสิ่งแวดล้อมที่ดี และมีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยมีความร่วมมือเฉพาะด้าน (Functional Cooperation) ภายใต้อาเซียนและวัฒนธรรมที่ครอบคลุมในหลายด้าน ได้แก่ เยาวชน การศึกษา และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สิทธิมนุษยชน สาธารณสุข วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม สตรีและแรงงาน การบริหารจัดการความยากจน สวัสดิการสังคมและการพัฒนา วัฒนธรรมและสนเทศ กิจกรรมพลเรือน การจัดการภัยพิบัติและสิทธิมนุษยชน โดยมีคณะทำงานอาเซียนรับผิดชอบการดำเนินการตามความร่วมมือในแต่ละด้าน

อาเซียนได้ตั้งเป้าเป็นประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนในปี 2558 โดยมีมุ่งหวังเป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง มีสังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี มีการพัฒนาในทุกด้านเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมอัตลักษณ์อาเซียน (ASEAN Identity) เพื่อรองรับการเป็นประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน อาเซียนได้จัดทำแผนการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community Blueprint) ซึ่งประกอบด้วยความร่วมมือ 6 ด้าน ได้แก่

- การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม
- ความยุติธรรมและสิทธิ
- ส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม
- การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน
- การลดช่องว่างทางการพัฒนา

6.4 กฎบัตรอาเซียน

แม้อาเซียนจะตั้งขึ้นมาจนถึง 40 ปี และมีการจัดทำเอกสารความตกลงกันไปหลายฉบับ แต่ตลอดเวลาที่ผ่านมามีความร่วมมือส่วนใหญ่ของอาเซียนเป็นรูปแบบของความตกลงกันอย่างไม่เป็นทางการ และมักใช้ความสัมพันธ์เชิงบุคคลในการขับเคลื่อนความร่วมมือทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจและความร่วมมือด้านอื่นๆ โดยปราศจากกฎบัตรหรือธรรมนูญที่ใช้เป็นกฎเกณฑ์ข้อบังคับสำหรับการอยู่ร่วมกันและการขับเคลื่อนองค์กรอย่างแท้จริง

Bangkok Declaration ซึ่งเป็นเอกสารหลักในการจัดตั้งอาเซียน เป็นเพียงคำประกาศเจตนารมณ์ทางการเมืองที่จะจัดตั้งอาเซียน แต่ไม่ก่อให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมาย ทำให้อาเซียนไม่มีสถานะบุคคลอย่างเป็นทางการ ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 11 ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ ได้เห็นชอบให้ยกร่างกฎบัตรอาเซียนขึ้น เพื่อเป็นเสมือนธรรมนูญของอาเซียนที่จะวางกรอบทางกฎหมายและโครงสร้างองค์กร เพื่อให้อาเซียนเป็นองค์กรที่มีกฎกติกาในการทำงาน (**rules based**) มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง (**people-centered**) และมีประสิทธิภาพมากขึ้น (**more effective**)

ภาพการประชุมคณะผู้ทรงคุณวุฒิอาเซียนเรื่องการจัดทำกฎบัตรอาเซียน

ผู้นำอาเซียนได้เห็นชอบร่วมกันว่าอาเซียนควรมีปฏิบัตรที่จะประกอบด้วยหลักการพื้นฐานของอาเซียน เป้าหมาย วัตถุประสงค์และโครงสร้างของความร่วมมือที่จะสามารถตอบสนองความต้องการของประชาคมอาเซียนได้ ผู้นำอาเซียนจึงแต่งตั้งคณะผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมาจากประเทศสมาชิกประเทศละ 1 คน เพื่อให้จัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทิศทางและเนื้อหาที่ควรปรากฏในปฏิบัตร

กระบวนการจัดทำปฏิบัตรอาเซียนเริ่มขึ้นเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2548 โดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 11 ได้จัดตั้งคณะผู้ทรงคุณวุฒิเรื่องปฏิบัตรอาเซียน (Eminent Persons Group on the ASEAN Charter-EPG) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทิศทางความร่วมมือของอาเซียนและสาระสำคัญที่ควรมีปรากฏในปฏิบัตรอาเซียน ต่อมา ในเดือนมกราคม 2550 ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 12 มอบหมายให้คณะทำงานระดับสูงในการร่างปฏิบัตรอาเซียน (High Level Task Force on the ASEAN Charter-HLTF) ให้แล้วเสร็จภายใน 1 ปีและเมื่อการร่างแล้วเสร็จ ผู้นำอาเซียนก็ได้ลงนามปฏิบัตรอาเซียน ในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 13 ที่สิงคโปร์เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2550 และได้ประกาศปฏิญญาเรียกร้องให้รัฐสมาชิกให้สัตยาบันต่อปฏิบัตรอาเซียนโดยเร็ว รวมทั้งดำเนินการให้มีผลใช้บังคับของปฏิบัตรอาเซียน โดยที่รัฐสมาชิกได้ให้สัตยาบันปฏิบัตรอาเซียนครบทั้ง 10 ประเทศแล้วเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2551 ปฏิบัตรอาเซียนจึงมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม 2551 เป็นต้นไป

ภาพการลงนามปฏิบัตรอาเซียนในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 15 สิงคโปร์

กฎบัตรอาเซียน ประกอบด้วยข้อบทต่างๆ 13 บท 55 ข้อ โดยมีประเด็นใหม่ที่แสดงความก้าวหน้าของอาเซียน ได้แก่

- (1) การจัดตั้งองค์การสิทธิมนุษยชนของอาเซียน
- (2) การให้อำนาจเลขาธิการอาเซียนสอดส่องและรายงานการทำ ความตกลงของรัฐสมาชิก
- (3) การจัดตั้งกลไกสำหรับการระงับข้อพิพาทต่างๆ ระหว่าง ประเทศสมาชิก
- (4) การให้ผู้นำเป็นผู้ตัดสินว่าจะดำเนินการอย่างไรต่อรัฐผู้ละเมิด พันธกรณีตามกฎบัตรอาเซียนอย่างร้ายแรง
- (5) การเปิดช่องให้ใช้วิธีการอื่นในการตัดสินใจได้หากไม่มีฉันทมติ
- (6) การส่งเสริมการปรึกษาหารือกันระหว่างประเทศสมาชิกเพื่อ แก้ไขปัญหาที่กระทบต่อผลประโยชน์ร่วม ซึ่งทำให้การตีความหลักการ ห้ามแทรกแซงกิจการภายในมีความยืดหยุ่นมากขึ้น
- (7) การเพิ่มบทบาทของประชาชนอาเซียนเพื่อให้อาเซียนสามารถ ตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างทันที่
- (8) การเปิดช่องทางให้อาเซียนสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับองค์การ ภาคระชาสังคมนมากขึ้น
- (9) การปรับปรุงโครงสร้างองค์การให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น ให้มีการประชุมสุดยอดอาเซียน 2 ครั้งต่อปี จัดตั้งคณะมนตรีเพื่อประสาน ความร่วมมือในแต่ละ 3 เสาหลัก และการมีคณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำอาเซียน ที่กรุงจาการ์ตา เพื่อลดเวลาและค่าใช้จ่ายในการประชุมของอาเซียน เป็นต้น

7. สรุปสาระของการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 1-15

7.1 การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 1

ภาพการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งแรก ที่ประเทศอินโดนีเซีย

การประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 1 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 23-24 กุมภาพันธ์ 2519 ที่เกาะบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย โดยผู้นำอาเซียนได้ประกาศเจตนารมณ์ที่จะส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และได้แสดงเจตนารมณ์ในการที่จะพัฒนาความสัมพันธ์และความร่วมมือกับประเทศอื่นในภูมิภาค ทั้งนี้ ในระหว่างการประชุมผู้นำอาเซียนได้ลงนามใน “ปฏิญญาสมานฉันท์อาเซียน” (Declaration of ASEAN Concord) มีวัตถุประสงค์ในการที่จะเสริมสร้างพหุภาพแห่งชาติอย่างเร่งด่วนด้วยการเพิ่มพูนความร่วมมือทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เอกสารฉบับที่สองที่มีการลงนามกันคือ “สนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” (Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia: TAC) มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมสันติภาพ มิตรภาพและความร่วมมือกันอย่างถาวรระหว่างประชาชนในประเทศสมาชิก เอกสารฉบับที่สาม คือ “ความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งสำนักเลขาธิการอาเซียน” เพื่อเป็นองค์การกลางรับผิดชอบและประสานภารกิจต่างๆของอาเซียน เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

7.2 การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 2

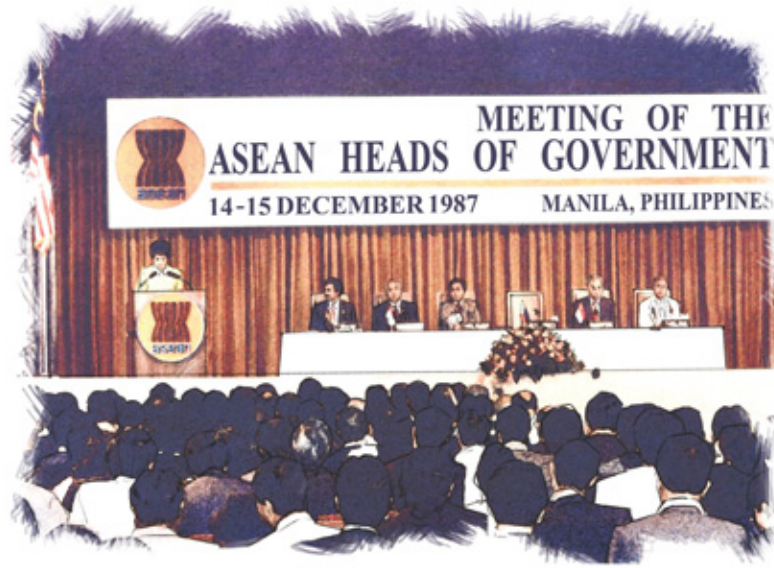

ภาพการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 2 ที่ประเทศมาเลเซีย

การประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 2 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 4-5 สิงหาคม 2520 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย โดยการประชุมนี้เป็นการประชุมเนื่องในโอกาสก่อตั้งอาเซียนครบรอบ 10 ปี ซึ่งผู้นำอาเซียนได้ขียนยันให้ใช้ “ปฏิญญากรุงเทพฯ”(ปฏิญญาอาเซียน) ซึ่งได้ประกาศไว้ต่อนักก่อตั้งอาเซียนและ “ปฏิญญาสามานฉันท์อาเซียน” เป็นแนวทางในการส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือของอาเซียนให้มีความเข้มแข็งและใกล้ชิดยิ่งขึ้น

ที่ประชุมได้ย้ำถึงความสำคัญในการร่วมมือทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อการพัฒนาซึ่งถือเป็นพื้นฐานอันสำคัญที่จะนำไปสู่ความมั่นคงทางการเมืองในภูมิภาคและได้แสดงเจตนารมณ์ที่จะพัฒนาและปรับปรุงความสัมพันธ์กับประเทศอื่นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภายใต้พื้นฐานของ “สนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” รวมทั้งให้เร่งส่งเสริมความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจกับประเทศต่างๆ นอกภูมิภาค ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย แคนาดา ญี่ปุ่น นิวซีแลนด์ และประชาคมเศรษฐกิจยุโรป (European Economic Community) และองค์การระหว่างประเทศอื่นๆ ที่อยู่ภายใต้พื้นฐานการมีผลประโยชน์ร่วมกัน

7.3 การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 3

ภาพการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 3 ที่ประเทศฟิลิปปินส์

การประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 3 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 14-15 ธันวาคม 2530 ที่กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ มีความมุ่งหวังที่จะให้จัดตั้งเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asia Nuclear-Weapon-Free-Zone-SEANWFZ) และเขตสันติภาพ เสรีภาพ และเป็นกลาง (ZOPFAN- Zone of Peace, Freedom and Neutrality) ที่ประชุมได้ออก “ปฏิญญามะนิลาปี 2530” (Manila Declaration 1987) เพื่อยืนยันถึงความสำคัญของการรวมตัวของอาเซียน ทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม รวมทั้งให้ส่งเสริมการตระหนัก รับรู้เกี่ยวกับอาเซียนในหมู่ประชาชนอาเซียน และส่งเสริมอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนโดยประกาศให้ปี 2535 ซึ่งเป็นปีครบรอบการก่อตั้งอาเซียน 25 ปี เป็นปีการท่องเที่ยวอาเซียน (Visit ASEAN Year) ในส่วนของความสัมพันธ์กับประเทศระหว่างอาเซียนและนอกอาเซียน ผู้นำอาเซียนเห็นพ้องให้ส่งเสริมและพัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศภายนอกหรือองค์กรต่างๆ และได้ปรับแก้ไขสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (TAC) เพื่อให้ประเทศที่อยู่ภายนอกภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้สามารถเข้าร่วมเป็นภาคีสันติสัญญาได้ การแก้ไขสนธิสัญญาดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงเจตนารมณ์ของผู้นำอาเซียนที่จะขยายความร่วมมือออกไปให้กว้างขวางและยังสะท้อนให้เห็นถึงสถานการณ์ภาพและความสำคัญ ของอาเซียนในวงการเมืองระหว่างประเทศที่เพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

7.4 การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 4

ภาพการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 4 ที่ประเทศสิงคโปร์

การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 4 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 27-29 มกราคม 2535 ที่ประเทศสิงคโปร์ ในการประชุมครั้งนี้ได้ออก “ปฏิญญาสิงคโปร์” (Singapore Declaration) โดยสาระระบุถึงการที่อาเซียนจะให้ความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับสหประชาชาติและองค์การระหว่างประเทศ ในการปฏิบัติตามความตกลงเพื่อสันติภาพ และให้ใช้เวทีการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา (ASEAN Post Ministerial Conferences-PMC) ในการส่งเสริมความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงกับประเทศนอกอาเซียน นายอานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรีไทยในขณะนั้น เป็นผู้เสนอให้อาเซียนพิจารณาเรื่องการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area:AFTA) อย่างจริงจัง เพื่อใช้เป็นแนวทางหลักในการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการค้า และแปรสภาพให้อาเซียนเป็นแหล่งดึงดูดการลงทุนจากภายนอกพร้อมกับการเป็นตลาดร่วมในระดับหนึ่งที่ยาวกว้างกว่าเดิม ทั้งนี้ มีการจัดทำกรอบความตกลงว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือทางด้านการเศรษฐกิจของอาเซียน (Framework Agreement on Enhancing ASEAN Economic Cooperation)

7.5 การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 5

ภาพการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 5 ที่ประเทศไทย

การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 5 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 14-15 ธันวาคม 2538 ณ กรุงเทพฯ ที่ประชุมได้ออกแถลงการณ์ “ปฏิญญาสุดยอดกรุงเทพ” (Bangkok Summit Declaration) เพื่อแสดงเจตนารมณ์ที่จะให้อาเซียน เสริมสร้างการร่วมมือกันในเรื่องอัตลักษณ์และความรู้สึกของความเป็นชุมชนอาเซียนร่วมกัน ยกกระดับความร่วมมือเพื่อนำไปสู่การจับสรวผลประโยชน์ที่ลงตัวภายในกลุ่มประเทศสมาชิกอย่างทั่วถึงกัน ร่วมมือกันทางด้านเศรษฐกิจ โดยการสร้างกิจกรรมความร่วมมือทางเศรษฐกิจในพื้นที่ใหม่มา ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภูมิภาคและระดับโลกเพื่อให้เกิดสันติภาพ ความมั่นคงและความรุ่งเรืองในเอเชียแปซิฟิกและชุมชนโลก ได้มีการลงนาม “สนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” (Treaty on the Southeast Asia Nuclear Weapon-Free Zone) เรียกร้องให้ประเทศผู้ครอบครองอาวุธนิวเคลียร์ให้ความร่วมมือโดยการเข้าเป็นภาคีสถิติสนธิสัญญาดังกล่าว ที่ประชุมได้แก้ไขกรอบความตกลงว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียนและข้อตกลงว่าด้วยอัตราศุลกากรพิเศษที่เท่ากัน เพื่อเร่งรัดการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนให้เร็วขึ้นจากเดิมที่เคยตกลงไว้ 15 ปีเป็น 10 ปี รวมทั้งที่ประชุมได้ลงนามในกรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญา (ASEAN Framework Agreement on Intellectual Property Cooperation) เพื่อเป็นกรอบในการส่งเสริมความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจและสนับสนุนการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน ความวิริมที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ที่ประชุมเห็นพ้องให้มีการประชุมสุดยอดเป็นประจำทุก 3 ปี และให้มีการประชุมระดับผู้นำอย่างไม่เป็นทางการ (Informal Summit) เป็นประจำทุกเดือนธันวาคมของทุกปี (ยกเว้นในปีที่มีการประชุมสุดยอดอยู่แล้ว)

7.6 การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 6

ภาพการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 6 ที่ประเทศเวียดนาม

การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 6 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 15-16 ธันวาคม 2541 ณ กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม ที่ประชุมได้ออก “ปฏิญญาฮานอย” (Ha Noi Declaration) เพื่อประกาศเรื่องการรื้อฟื้นพหุชาเข้าเป็นสมาชิกลำดับที่สิบของอาเซียน และยืนยันเจตนารมณ์ที่จะร่วมมือกันอย่างเร่งด่วน และใกล้ชิดในการปฏิรูปรูปทางเศรษฐกิจและการเงิน เพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจของภูมิภาค ที่ประชุมได้ประกาศการจัดตั้งเขตการลงทุนอาเซียน (ASEAN Investment Area:AIA) เพื่อส่งเสริมการลงทุนในภูมิภาค เพื่อช่วยลดระดับความแตกต่างทางเศรษฐกิจและสังคมระหว่างประเทศในภูมิภาค รวมทั้งเห็นพ้องให้ลดปัญหาความยากจนให้มีการพัฒนาชนบทซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดสำหรับนโยบายในการฟื้นฟูและพัฒนาของประเทศสมาชิก อาเซียนได้ให้การรับรอง “แผนปฏิบัติการฮานอย” (Ha Noi Plan of Action) ซึ่งเป็นแผนปฏิบัติการระยะเวลา 6 ปี ครอบคลุมปี 2542-2547 เพื่อเป็นแนวทางในการทำให้อาเซียนบรรลุวิสัยทัศน์อาเซียน ค.ศ. 2020 (ASEAN Vision 2020) ที่ได้ประกาศไว้ในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ เนื่องในโอกาสครบรอบวันก่อตั้งอาเซียนครบ 30 ปี เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2540 ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ซึ่งในการประชุมครั้งนี้นอกจากจะมีการประกาศวิสัยทัศน์อาเซียนแล้วยังมีความเห็นพ้องต่อข้อตกลงความเข้าใจเรื่องการจัดตั้งมูลนิธิอาเซียน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านการศึกษา การฝึกอบรม สุขภาพและด้านวัฒนธรรม โดยมีการจัดให้เยาวชนและนักเรียนอาเซียนได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกัน

7.7 การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 7

ภาพการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 7 ที่ประเทศบรูไน ดารุสซาลาม

การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 7 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 5-6 พฤศจิกายน 2544 ณ บันดาร์ เสรี เบกาวัน ประเทศบรูไน ดารุสซาลาม ที่ประชุมได้ออก “ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการดำเนินการร่วมกันในการต่อต้านการก่อการร้าย”(ASEAN Declaration on Joint Action to Counter Terrorism) เพื่อประณามเหตุการณ์การก่อการร้ายที่สหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2544 เห็นพ้องให้ปรับปรุงแผนปฏิบัติการฮานอย (Mid-Term Review of the Hanoi Plan of Action) รวมทั้งเห็นพ้องให้แสวงหาแนวทางในการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ นอกจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีและเขตการลงทุนแล้วยังส่งเสริมให้เปิดตลาดเสรีทั้งด้านการค้าและการลงทุน และสนับสนุนให้จัดตั้ง “แผนงานเพื่อการรวมตัวอาเซียน” (Roadmap for Integration of ASEAN - RIA) เพื่อกำหนดเป้าหมายและระยะเวลาในการดำเนินการให้ชัดเจน รวมทั้งให้จัดตั้งสภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียน (ASEAN Business Advisory Council - ABAC) และให้จัดการประชุมสุดยอดอาเซียนกับภาคธุรกิจ (ASEAN Business Summit) เพื่อส่งเสริมนักธุรกิจให้ได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางเศรษฐกิจของอาเซียน

7.8 การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 8

ภาพการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 8 ที่ประเทศกัมพูชา

การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 8 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 4-5 พฤศจิกายน 2545 ณ กรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา ที่ประชุมย้ำเรื่องการมุ่งไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียน โดยเน้นใน 4 ด้าน คือ การร่วมมือในโครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (Greater Mekong Subregion program) การส่งเสริมการท่องเที่ยวปลายทางเดียวอาเซียน (Single Tourism Destination) การส่งเสริมความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในอาเซียนในการต่อต้านการก่อการร้าย และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติตามที่อาเซียนได้ให้สัตยาบันในพิธีสารเกียวโต ที่ประชุมได้ลงนามความตกลงด้านการท่องเที่ยวอาเซียน (ASEAN Tourism Agreement) เพื่อส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว นอกจากนี้ ได้ย้ำเรื่องการให้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community - AEC) เป็นเป้าหมายสูงสุดในการรวมตัวอาเซียน

7.9 การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 9

ภาพการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 9 ที่ประเทศอินโดนีเซีย

การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 9 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 7-8 ตุลาคม 2546 ที่เกาะบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย ผู้นำอาเซียนได้ประกาศ “ปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน II” (Declaration of ASEAN Concord II) หรือ “ความร่วมมือบาหลี II” (Bali Concord II) เรื่องการจัดตั้งประชาคมอาเซียน ซึ่งประกอบด้วยการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ภายในปี 2563 โดยมีวัตถุประสงค์ให้อาเซียนเป็นสังคมที่เอื้ออาทรและมีความมั่นคง ประชากรอาเซียนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีและมีการพัฒนาในทุกด้านเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมเอกลักษณ์ของอาเซียน นอกจากนี้ ที่ประชุมได้รับรอง “แผนปฏิบัติการประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” (ASEAN Economic Community Plan of Action) เพื่อให้ใช้เป็นแนวทางในการนำไปสู่การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

7.10 การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 10

ภาพการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 10 ที่ประเทศลาว

การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 10 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 29-30 พฤศจิกายน 2547 ที่เวียงจันทน์ ประเทศลาว ที่ประชุมได้ลงนาม “แผนปฏิบัติการเวียงจันทน์” (Vientiane Action Programme: VAP) ซึ่งเป็นแผนปฏิบัติการระยะเวลา 6 ปี ตั้งแต่ปี 2547-2553 โดยจะใช้แทนแผนปฏิบัติการชานฮุย ที่จะเป็นแนวทางให้ประเทศสมาชิกสามารถบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์อาเซียน ค.ศ. 2020 และปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน II ว่าด้วยการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในสามเสา ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ที่ประชุมได้รับรองเอกสาร “แผนปฏิบัติการประชาคมความมั่นคงอาเซียน” (ASEAN Security Community Plan of Action) และ “แผนปฏิบัติการประชาคมสังคม-วัฒนธรรมอาเซียน ” (ASEAN Socio-Cultural Community Plan of Action) รวมทั้ง เห็นพ้องให้จัดตั้งกองทุนอาเซียน เพื่อการพัฒนา (ASEAN Development Fund - ADF) เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานของแผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ และเห็นพ้องให้จัดการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก ซึ่งประกอบด้วยประเทศสมาชิกอาเซียน จีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี อินเดีย ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ ครั้งแรกที่ประเทศมาเลเซียในปี 2548

7.11 การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 11

ภาพการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 11 ที่ประเทศมาเลเซีย

การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 11 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 12-14 ธันวาคม 2548 ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ที่ประชุมได้ลงนามใน “ปฏิญญากัวลาลัมเปอร์ว่าด้วยการจัดทำกฎบัตรอาเซียน” (Kuala Lumpur Declaration on the Establishment of the ASEAN Charter) เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำกฎบัตรอาเซียนโดยจัดตั้งคณะผู้ทรงคุณวุฒิเรื่องกฎบัตรอาเซียน (Eminent Persons Group on the ASEAN Charter -EPG) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทิศทางการรวมตัวของอาเซียนและเนื้อหาสาระของกฎบัตรอาเซียน และได้จัดตั้งคณะทำงานระดับสูง (High Level Task Force) เพื่อทำหน้าที่ในการยกร่างกฎบัตรอาเซียน

7.12 การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 12

ภาพการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 12 ที่ประเทศฟิลิปปินส์

การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 12 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 9-15 มกราคม 2550 ที่เมืองเซบู ประเทศฟิลิปปินส์ ที่ประชุมได้ลงนาม “ปฏิญญาเซบู เพื่อมุ่งไปสู่ประชาคมที่มีความเอื้ออาทรและแบ่งปันที่เป็นหนึ่งเดียว” (Cebu Declaration Towards One Caring and Sharing Community) เพื่อย้ำเจตนารมณ์ที่จะให้อาเซียนมุ่งไปสู่การเป็นประชาคมที่มีความเอื้ออาทรและแบ่งปันทั้งในด้านทรัพยากรมนุษย์ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมรวมทั้งเห็นพ้องให้ส่งเสริมการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals - MDGs) ที่ได้มีการประกาศในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน-สหประชาชาติ ครั้งที่ 2 ในปี 2548 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการลดความยากจนและความไม่เท่าเทียม และการพัฒนาพื้นฐานและคุณภาพชีวิตของประชาชน นอกจากนี้ ที่ประชุมได้ลงนามใน “ปฏิญญาเซบูว่าด้วยการเร่งจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี ค.ศ. 2015” (Cebu Declaration on the Acceleration of the Establishment of an ASEAN Community by 2015) เพื่อเร่งการจัดตั้งประชาคมอาเซียนให้เร็วขึ้น อีก 5 ปี จากปี 2563 เป็นปี 2558 และได้ออก “ปฏิญญาเซบูว่าด้วยแผนงานเรื่องกฎบัตรอาเซียน” (Cebu Declaration on the Blueprint of the ASEAN Charter) เพื่อรับรองรายงานของคณะผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการร่างกฎบัตรอาเซียน และมอบหมายให้คณะทำงานระดับสูงยกวางกฎบัตรให้แล้วเสร็จเพื่อเสนอให้ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 13 ในเดือนพฤศจิกายน 2550 ที่ประเทศสิงคโปร์ ให้ความเห็นชอบ นอกจากนี้ ที่ประชุมตกลงให้ประเทศสมาชิกจัดกิจกรรมเพื่อเฉลิมฉลองวันอาเซียน เพื่อเสริมสร้างความรู้สึกการเป็นอาเซียนและการเป็นหนึ่งเดียวกัน

7.13 การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 13

ภาพการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 13 ที่ประเทศสิงคโปร์

การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 13 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 18-22 พฤศจิกายน 2550 ที่ประเทศสิงคโปร์ โดยออกแถลงการณ์ “ปฏิญญาสิงคโปร์ ว่าด้วยกฎบัตรอาเซียน” (Singapore Declaration on the ASEAN Charter) ประกาศรับรองกฎบัตรอาเซียน ซึ่งถือเป็นความตกลงทางประวัติศาสตร์ ในช่วงเวลาที่อาเซียนก่อตั้งครบรอบ 40 ปี กฎบัตรอาเซียนได้ระบุเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสำคัญ เช่น การกำหนดให้มีการประชุมสุดยอดอาเซียนปีละ 2 ครั้ง การให้ทุกประเทศสมาชิกแต่งตั้งผู้แทนถาวรอาเซียนในคณะกรรมการผู้แทนถาวรในกรุงจาการ์ตา และการจัดตั้งองค์การสิทธิมนุษยชน นอกจากนี้ ที่ประชุมได้ให้ความเห็นชอบ “ปฏิญญาแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” (Declaration on the ASEAN Economic Community Blueprint) ซึ่งจะใช้เป็นแนวทางในการมุ่งไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนภายในปี 2558

7.14 การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งที่ 14

ภาพการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 14 ที่ประเทศไทย

การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 26 กุมภาพันธ์-1 มีนาคม 2552 ที่อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โดยผู้นำอาเซียนได้ลงนามใน “ปฏิญญาชะอำ หัวหิน ว่าด้วยแผนงานสำหรับประชาคมอาเซียนปี ค.ศ. 2009-2015” (Cha-am Hua Hin Declaration on the Roadmap for an ASEAN Community (2009-2015)) ซึ่งครอบคลุมแผนงานการเป็นประชาคมการเมืองและความมั่นคง ประชาคมเศรษฐกิจ และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมและยังได้ให้การรับรองเอกสารอื่น ๆ ที่มีความสำคัญ อาทิ “แผนงานข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน ฉบับที่สอง ค.ศ. 2009 -2015” (2nd Initiative for ASEAN Integration (IAI) Work Plan) ซึ่งเป็นแผนงานเพื่อลดช่องว่างทางการพัฒนา และส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อสานต่อแผนงานข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน ฉบับแรก (ครอบคลุมระยะเวลาระหว่างปี 2545-2551) ที่ได้มีการรับรองในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการครั้งที่ 4 ในปี 2543 ที่ประเทศสิงคโปร์ และ “แผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน” (ASEAN Political-Security Community Blueprint), “แผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน” (ASEAN Socio-Cultural Community Blueprint) ซึ่งทำให้อาเซียนมีแผนงานรองรับการเป็นประชาคมอาเซียนครบทั้งสามเสา โดยแผนงานต่าง ๆ เหล่านี้ จะช่วยในการส่งเสริมกระบวนการการจัดตั้งประชาคมอาเซียนให้เป็นไปได้ไปอย่างสมดุลครอบคลุมและยั่งยืน

นอกจากนี้ ที่ประชุมได้รับรองเพลง “The ASEAN Way” เป็นเพลงประจำอาเซียนอย่างเป็นทางการ และเห็นพ้องให้เปิดเพลงดังกล่าวในระหว่างการประชุมอย่างเป็นทางการของอาเซียน และในเวลาที่มีกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับอาเซียนหรือเวลาที่มีการประชุมกับประเทศคู่เจรจา

7.15 การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 15

ภาพการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 15 ที่ประเทศไทย

ตลอด 1 ปีครึ่งของการเป็นประธานอาเซียน ไทยได้รับมอบการเป็นประธานอาเซียนจากสิงคโปร์ในเดือนกรกฎาคม 2551 ไทยได้ตั้งเป้าหมายที่จะวางรากฐานในการเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 ไว้ 3 ประการ คือ

1. ดำเนินการตามกฎบัตรอาเซียนเพื่อให้ประชาคมอาเซียนอยู่บนพื้นฐานของกฎกติกาที่ยั่งยืน โดยในการบรรลุวัตถุประสงค์นี้ได้สร้างกลไกการระงับข้อพิพาทภายใต้กฎบัตร พัฒนาหน่วยงานใหม่ภายใต้อาเซียนซึ่งรวมถึงคณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำอาเซียน ณ กรุงจาการ์ตา จัดตั้งให้มีคณะมนตรีประชาคมต่างๆซึ่งได้เริ่มดำเนินการผลักดันกระบวนการสร้างประชาคม ภายใต้แผนงานสำหรับประชาคมอาเซียน

2. ทำให้อาเซียนให้ความสำคัญกับประชาชนมากยิ่งขึ้นเพื่อให้อาเซียนอยู่เพื่อประชาชนอย่างแท้จริง

3. ทำให้อาเซียนมีประสิทธิภาพมากขึ้นในการรับมือกับความท้าทายต่างๆในภูมิภาคและโลก

หัวข้อหลักของการประชุมสุดยอดครั้งที่ 15 คือ “เชื่อมโยงประชาคม สร้างเสริมประชาชน หรือ **“Enhancing Community Empowering Peoples”** โดยเน้นความสำคัญกับการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการรับมือกับปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน อาทิ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน และการจัดการภัยพิบัติและผลกระทบของวิกฤตเศรษฐกิจโลก รวมทั้งการร่วมมือกับประเทศคู่เจรจา เพื่อบรรลุเป้าหมายแห่งสหัสวรรษของประชาชาติและอาเซียน โดยการลดช่องว่างการพัฒนาภายในอาเซียน

ผู้นำอาเซียนได้ให้การรับรองเอกสาร 5 ฉบับ คือ

1.) คำแถลงร่วมว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อการประชุมรัฐภาคี คือ อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ 15 และการประชุมภาคี พิธีสารเกียวโตสมัยที่ 5

2.) ปฏิญญาชะอำ-หัวหิน ว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน

3.) แถลงการณ์ผู้นำอาเซียนว่าด้วยการเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมในอาเซียน

4.) แถลงการณ์ชะอำ-หัวหินว่าด้วยความร่วมมือเกี่ยวกับความมั่นคงด้านอาหาร และการพัฒนาพลังงานชีวภาพในกรอบอาเซียนกับประเทศ+3

5.) แถลงการณ์ชะอำ-หัวหินว่าด้วยการจัดการภัยพิบัติของการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก รวมทั้งได้ให้การรับรองปฏิญญาจัดตั้งคณะกรรมการระหว่างผู้นำอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ซึ่งเป็นการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในภูมิภาค

ในการเสริมสร้างประชาคมเศรษฐกิจ ผู้นำอาเซียนได้หารือกับผู้แทนสภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียนโดยนายกรัฐมนตรีของไทยได้ย้ำบทบาทที่สำคัญของภาคธุรกิจในการสร้างประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยภาคธุรกิจขอให้ผู้นำอาเซียนเร่งรัดการอำนวยความสะดวกด้านการค้า การเปิดโอกาสให้กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการเข้าถึงแหล่งทุนได้สะดวกยิ่งขึ้น รวมทั้งการจัดตั้งบรรษัทร่วมทุนของอาเซียนด้านสินค้าเกษตร

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ตัวแทนจากภาคประชาชน 3 กลุ่มคือ ตัวแทนสมัชชารัฐสภาอาเซียน เขาวชนอาเซียน และภาคประชาสังคมอาเซียน ได้เข้าพบหารืออย่างไม่เป็นทางการกับผู้นำอาเซียน ซึ่งจะช่วยสนับสนุนกระบวนการในการมุ่งไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียน โดยสมัชชาอาเซียนสามารถให้การสนับสนุนออกกฎหมายที่สำคัญ เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน รวมทั้งการสร้างมาตรฐานด้านกฎหมายในอาเซียนให้สอดคล้องกัน ในขณะที่เขาวชนและภาคประชาสังคมมีบทบาทในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับอาเซียน ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการส่งเสริมการตระหนักรับรู้เกี่ยวกับอาเซียน

การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา ผู้นำประเทศคู่เจรจาสันับสนุนการรวมตัวภายในอาเซียนและการสร้างประชาคมอาเซียนโดยญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลีให้การสนับสนุนการลดช่องว่างทางการพัฒนาอาเซียน

การสร้างเชื่อมโยงภายในอาเซียนเป็นหัวใจหลักในการวางรากฐานการเป็นประชาคมอาเซียน โดยความเชื่อมโยงครอบคลุมทั้งทางด้านกายภาพ โดยผ่านการสร้างโครงข่ายทางคมนาคมทางบก ทางน้ำและทางอากาศ รวมทั้งการสร้างเชื่อมโยงทางด้านจิตใจ ด้วยการมีรากฐานและการมีอารยธรรมร่วมกัน ซึ่งนายกรัฐมนตรีไทยได้เปิดตัวสถานีโทรทัศน์อาเซียน (ASEAN TV) เพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียน ก่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจอันดีของประชาชนอาเซียน

ในการประชุมครั้งนี้ รัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนยังได้ลงนามความตกลงว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันของอาเซียน ซึ่งทำให้อาเซียนมีนิติฐานะถูกต้องตามกฎหมายอย่างสมบูรณ์และสามารถให้ความคุ้มกันตามความจำเป็นกับเจ้าหน้าที่อาเซียนในการปฏิบัติหน้าที่ของตนได้ซึ่งนับว่าเป็นก้าวสำคัญสำหรับการเป็นองค์กรที่ตั้งอยู่บนกติกาอาเซียน

การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 15 ประกอบด้วยผู้นำอาเซียน 10 ประเทศพร้อมประเทศพันธมิตรอาเซียน คือ จีน สาธารณรัฐเกาหลี ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และอินเดีย การเข้าร่วมประชุมครบทั้ง 16 ประเทศสะท้อนถึงความเชื่อมั่นต่อไทย ภายใต้อาเซียนของไทย ซึ่งจะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว

8. เกร็ดความรู้

8.1 สัญลักษณ์อาเซียน

เป็นรูปร่างข้าวสีเหลือง 10 ต้นที่ถูกมัดรวมกันไว้ หมายถึงประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้ง 10 ประเทศรวมกันเพื่อมิตรภาพและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน สีทั้งหมดที่ปรากฏในสัญลักษณ์ของอาเซียนเป็นสีสำคัญในธงชาติของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียนโดย สีเหลืองหมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง สีน้ำเงินหมายถึง สันติภาพและความมั่นคง สีแดงหมายถึง ความกล้าหาญและความก้าวหน้า สีขาวหมายถึง ความบริสุทธิ์

8.2 สำนักเลขาธิการอาเซียน (ASEAN SECRETARIAT)

ตั้งอยู่ที่จาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานประสานความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศ และระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาของอาเซียน โดยมีเลขาธิการอาเซียน (Secretary General) เป็นหัวหน้า

8.3 เลขานุการอาเซียน

รายชื่อเลขานุการอาเซียนตั้งแต่ก่อตั้งอาเซียนจนถึงปัจจุบัน

H.R. Dharsono อินโดนีเซีย
ดำรงตำแหน่ง : 7 มิถุนายน ค.ศ. 1976
- 18 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1978

Umarjadi Notowijono อินโดนีเซีย
ดำรงตำแหน่ง: 19 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1978
- 30 มิถุนายน ค.ศ. 1978

Datuk Alibin Abdullah มาเลเซีย
ดำรงตำแหน่ง: 10 กรกฎาคม ค.ศ. 1978
- 30 มิถุนายน ค.ศ. 1980

Narciso G. Reyes ฟิลิปปินส์
ดำรงตำแหน่ง: 1 กรกฎาคม ค.ศ. 1980
- 1 กรกฎาคม ค.ศ. 1982

Chan Kai Yau สิงคโปร์
ดำรงตำแหน่ง: 18 กรกฎาคม ค.ศ. 1982
- 15 กรกฎาคม ค.ศ. 1984

Phan Wannamethee ไทย
ดำรงตำแหน่ง : 16 กรกฎาคม ค.ศ. 1984
- 15 กรกฎาคม ค.ศ. 1986

Roderick Yong., บรูไน ตารุสซาลาม
ดำรงตำแหน่ง: 16 กรกฎาคม ค.ศ. 1986
- 16 กรกฎาคม ค.ศ. 1989

Rusli Noor อินโดนีเซีย
ดำรงตำแหน่ง: 17 กรกฎาคม ค.ศ. 1989
- 1 มกราคม ค.ศ. 1993

Dato Ajit Singh มาเลเซีย
ดำรงตำแหน่ง: 1 มกราคม ค.ศ. 1993
- 31 ธันวาคม ค.ศ. 1997

Rodolfo C. Severino jr., ฟิlippินส์
ดำรงตำแหน่ง: 1 มกราคม ค.ศ. 1997
- 31 ธันวาคม ค.ศ. 2002

Ong Keng Yong สิงคโปร์
ดำรงตำแหน่ง: 1 มกราคม ค.ศ. 2003
- 31 ธันวาคม ค.ศ. 2007

Dr. Surin Pitsuwan ไทย
ดำรงตำแหน่ง: 1 มกราคม ค.ศ. 2008
- 31 ธันวาคม ค.ศ. 2012

8.4 ข้อมูลรายประเทศ

บรูไน ดารุสซาลาม

ประเทศบรูไน ดารุสซาลาม

มีชื่อเป็นทางการว่า : เนการาบรูไน ดารุสซาลาม

เมืองหลวงคือ : บันดาร์เสรีเบกาวัน

กัมพูชา

ประเทศกัมพูชา

มีชื่อเป็นทางการว่า : ราชอาณาจักรกัมพูชา

เมืองหลวงคือ : พนมเปญเป็นเมืองหลวงและเมืองใหญ่ที่สุดของประเทศ

อินโดนีเซีย

ประเทศอินโดนีเซีย

มีชื่อเป็นทางการว่า : สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

เมืองหลวงคือ : จาการ์ตา เป็นนครหลวง และเมืองท่าเทียบเรือทันสมัย เป็นศูนย์กลางของธุรกิจธนาคารของประเทศ สมัยที่เคยเป็นอาณานิคมของฮอลันดา นั้น จาการ์ตา คือ เมือง "ปัตตาเวีย"

ลาว

ประเทศลาว

มีชื่อเป็นทางการว่า : สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

เมืองหลวงคือ : เวียงจันทน์

ประเทศมาเลเซีย

ประเทศมาเลเซีย

มีชื่อเป็นทางการว่า : สหพันธรัฐมาเลเซีย
เมืองหลวงคือ : กัวลาลัมเปอร์

ประเทศพม่า

ประเทศพม่า

มีชื่อเป็นทางการว่า : สหภาพพม่า
เมืองหลวงคือ : ย่างกุ้ง

ฟิลิปปินส์

ประเทศฟิลิปปินส์
มีชื่อเป็นทางการว่า : สาธารณรัฐฟิลิปปินส์
เมืองหลวงคือ : กรุงมะนิลา ตั้งอยู่บนเกาะลูซอน

สิงคโปร์

ประเทศสิงคโปร์
มีชื่อเป็นทางการว่า : สาธารณรัฐสิงคโปร์
เมืองหลวงคือ : สิงคโปร์

ไทย

ประเทศไทย

มีชื่อเป็นทางการว่า : ราชอาณาจักรไทย

เมืองหลวงคือ : กรุงเทพมหานคร

เวียดนาม

ประเทศเวียดนาม

มีชื่อเป็นทางการว่า : สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

เมืองหลวงคือ : กรุงฮานอย

8.5 เพลงประจำอาเซียน

การจัดทำเพลงประจำอาเซียนเป็นการดำเนินการตามกฎหมายบัตรอาเซียน โดยข้อบทที่ 40 ระบุให้อาเซียนมีเพลงประจำอาเซียนซึ่งหากเป็นไปได้ให้เสร็จเรียบร้อย ก่อนการให้สัตยาบันกฎบัตรอาเซียนและการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14

ประเทศไทยได้รับความไว้วางใจจากประเทศสมาชิกอาเซียนให้เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันเพลงประจำอาเซียน โดยที่ประชุมประเทศสมาชิกอาเซียน ได้เห็นชอบให้กำหนดรูปแบบการแข่งขันเป็น **open competition** โดยเนื้อร้อง ต้องมีเกณฑ์ ดังนี้ คือ (1) เป็นภาษาอังกฤษ (2) มีลักษณะเป็นเพลงชาติ ประเทศสมาชิกอาเซียน (3) มีความยาวไม่เกิน 1 นาที (4) เนื้อร้องสะท้อนความเป็น หนึ่งเดียวของอาเซียนและความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรมและเชื้อชาติ (5) เป็นเพลง ที่แต่งขึ้นใหม่

การมีเพลงอาเซียน ถือว่ามีความสำคัญต่ออาเซียนเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจาก นับจากนี้ไปอาเซียนจะมีเพลงประจำอาเซียนซึ่งจะช่วยสนับสนุนการเสริมสร้าง อัตลักษณ์ของอาเซียนในการเชื่อมโยงอาเซียนเข้าไว้ด้วยกัน นอกจากนี้ การได้ ได้รับความไว้วางใจจากประเทศสมาชิกอาเซียนให้เป็นเจ้าภาพจัดการประกวดแข่งขัน รวมทั้งการที่เพลงจากไทยได้รับคัดเลือกให้เป็นเพลงประจำอาเซียนถือเป็นเกียรติภูมิ ของประเทศและแสดงถึงความสามารถของคนไทยด้วย

เพลงจากประเทศไทยชื่อ **The ASEAN WAY** ได้รับคัดเลือกให้เป็น เพลงประจำอาเซียน เพลงนี้แต่งโดย นายกิตติคุณ สุตประเสริฐ (ทำนองและ เรียบเรียง) นายสำเภา ไตรอุดม (ทำนอง) และนางพะยอม วลัยพัชรา (เนื้อร้อง)

"The ASEAN Way"

เนื้อร้อง: พะยอม วลัยพัชรา

ดนตรี: กิตติคุณ สุตประเสริฐ
และสำเภา ไตรอุดม
เรียบเรียง: กิตติคุณ สุตประเสริฐ

Raise our flag high, sky high
Embrace the pride in our heart
ASEAN we are bonded as one
Look'in out to the world.
For peace, our goal from the very start
And prosperity to last.

We dare to dream we care to share.
Together for ASEAN
we dare to dream
we care to share for it's the way of ASEAN.

เนื้อเพลง ASEAN WAY ภาษาไทย

เนื้อร้อง: สุวัจน์ สุขเสวี

พลีวีสุลุม โบกสะบัด ได้ท่มุขงปลิวไสว
 สัญญาณแห่ง สัญญาทางใจ วันที่เรามาพบกัน
 อาเซียน เป็นหนึ่ง ดังที่เราปรารถนา
 เราพร้อมเดินหน้าไปตรงนั้น
 ทล่อทลอมจิตใจ ให้เป็นหนึ่งเดียว
 อาเซียนยึดเหนี่ยวสัมพันธ์
 ให้สังคมนี้ มีแต่แบ่งปัน
 เศรษฐกิจ มั่นคง ก้าวไกล

Soprano ASEAN Anthem The ASEAN WAY

Lyricist : Payom Valaiphachra

Music: Kittikhun Sodprasert
 & Sampao Triudom
 Arr.: Kittikhun Sodprasert

Allegretto Maestoso ♩=100

A
 Raise our flag high, sky high Em-brace the pride in our
mp

9 heart A-SEAN we are bonded as one Look-in out to the world. For
B

14 peace, our goal from the ve-ry start And pros-pe ri ty to last. We
mf *po co a po co cresc.*

C
 18 dare to dream we care to share. To-ge-ther for A-SEAN we
f *mf*

22 dare to dream we care to share for it's the way of A-SEAN
f *rit.* *ff*

8.6 ธงประจำชาติของประเทศสมาชิกอาเซียน บรูไน ดารุสซาลาม

ประเทศบรูไน ดารุสซาลาม เริ่มมีธงชาติของตนเองใช้อย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2502 ซึ่งขณะนั้นบรูไนยังเป็นรัฐในอารักขาของอังกฤษ (สหราชอาณาจักร) ต่อมาภายหลังจึงได้รับเอกราช เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2527 ภายใต้ชื่อประเทศ "บรูไน ดารุสซาลาม" แปลว่า นครแห่งสันติสุข

ลักษณะของธงชาตินั้นเป็นธงสี่เหลี่ยมผืนผ้าพื้นสีเหลือง ภายในมีแถบสีขาว และสีดำวางพาดตามแนวทแยงมุมจากมุมด้านบนไปยังมุมล่างด้านปลายธง โดยสีขาว อยู่บน สีดำอยู่ล่าง กลางธงนั้นมีภาพตราแผ่นดินของบรูไน ดารุสซาลาม ในทวีปเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ สีเหลืองจะใช้เป็นสีประจำสถาบันกษัตริย์และเป็นสีของธงประจำพระองค์ ยิงติ เปอร์ตวน อากง แห่งมาเลเซีย และธงมหาราชของไทย รวมถึงสีธงประจำตำแหน่ง ประธานาธิบดีแห่งอินโดนีเซียอีกด้วย

กัมพูชา

ธงชาติกัมพูชา มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า พื้นธงแบ่งตามแนวยาวเป็น 3 ริ้ว โดยริ้วกลางนั้นเป็นพื้นสีแดง มีรูปปราสาทหินนครวัดสามยอดสีขาวอยู่ตรงกลาง ริ้วที่อยู่ด้านนอกทั้งสองด้านเป็นพื้นสีน้ำเงิน

ความหมายของสัญลักษณ์ในธงนั้นสะท้อนถึง 3 สถาบันหลักของประเทศ ดังปรากฏในคำขวัญประจำชาติว่า "ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์" โดยพื้นสีแดง มีความหมายถึง ชาติ ปราสาทนครวัด สีขาวหมายถึง สันติภาพและศาสนา ซึ่งเดิมมีรากเหง้า จากศาสนาพราหมณ์-ฮินดูและได้เปลี่ยนแปลงมาเป็นพระพุทธศาสนาในปัจจุบัน ส่วนสีน้ำเงิน หมายถึง สถาบันพระมหากษัตริย์

อินโดนีเซีย

ธงชาติอินโดนีเซีย รู้จักกันทั่วไปในชื่อ "Sang Merah Putih" (แปลว่าธงขาวแดง) เป็นธงที่มีต้นแบบมาจากธงประจำอาณาจักรมัชปาหิตในคริสต์ศตวรรษที่ 13

ลักษณะเป็นธงสี่เหลี่ยมผืนผ้า พื้นธงแบ่งเป็นสองส่วนตามแนวนอน ครึ่งบนสีแดง หมายถึง ความกล้าหาญและอิสรภาพ ครึ่งล่างสีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์ยุติธรรม ธงนี้มีความคล้ายคลึงกับธงชาติโปแลนด์และธงชาติสิงคโปร์ และเหมือนกับธงชาติโมนาโคเกือบทุกประการ แต่ต่างกันที่สัดส่วนของเท่านั้น ขบวนการต่อสู้เรียกร้องเอกราชในอินโดนีเซียได้ใช้ธงนี้เป็นสัญลักษณ์ของตนตั้งแต่ปี 2467 แต่ใช้เป็นธงชาติครั้งแรกเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2488 อันเป็นวันประกาศเอกราชของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย และได้ใช้เป็นธงชาติอย่างเป็นทางการในปี 2492 หลังประเทศเนเธอร์แลนด์ซึ่งเป็นประเทศเจ้าอาณานิคมเดิมได้ให้สัตยาบันรับรองให้อินโดนีเซียมีเอกราชโดยสมบูรณ์

ลาว

ธงชาติลาว แบบปัจจุบันเริ่มใช้มาตั้งแต่วันที่ 2 ธันวาคม 2518 ซึ่งเป็นวันสถาปนาประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีลักษณะตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวหมวดที่ 10 มาตราที่ 91 ดังนี้

ธงชาติของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นธงพื้นสีคราม, แถบแดง, และวงเดือนสีขาวอยู่กึ่งกลางของธงชาติ ธงชาตินี้มีชื่อเรียกในภาษาลาวว่า ธงดวงเดือน

มาเลเซีย

ธงชาติมาเลเซีย หรือเรียกชื่ออีกอย่างหนึ่งว่า **"Jalur Gemilang"** (แปลว่าธงวีรแห่งความรุ่งเรือง) มีลักษณะเป็นธงสี่เหลี่ยมผืนผ้า โดยมีพื้นสีแดงสลัปลีขาวรวม 14 แถบ ภายในบรรจุเครื่องหมายพระจันทร์เสี้ยวและดาว 14 แฉก ที่มีชื่อว่า **"Bintang Persekutuan"** หรือ "ดาวแห่งสหพันธ์" แถบวีรสีแดง และลีขาวทั้ง 14 แถบ หมายถึงรัฐในสหพันธรัฐมาเลเซียทั้ง 13 รัฐ และรัฐบาลกลางที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ รัศมีดาวทั้ง 14 แฉก หมายถึงความเป็นเอกภาพในหมู่รัฐ ตั้งกล่าวทั้งหมด พระจันทร์เสี้ยว หมายถึงศาสนาอิสลามอันเป็นศาสนาประจำชาติ สีเหลืองในพระจันทร์เสี้ยวและดาวแห่งสหพันธ์ คือ สีแห่งยงติ เปอร์ตวน อากง ผู้เป็นประมุขแห่งสหพันธรัฐ ส่วนสีน้ำเงินนั้นหมายถึงความสามัคคีของชาวมาเลเซียซึ่งแต่เดิมสีนี้ใช้แทนความเชื่อมโยงระหว่างสหพันธรัฐมาเลเซียกับเครือจักรภพอังกฤษ

พม่า

ธงชาติพม่า ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเป็นธงสี่เหลี่ยมผืนผ้าพื้นสีแดง ที่มุมบนด้านต้นธงเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าสีน้ำเงินขนาดเล็ก ภายในมีรูปช่อรวงข้าวอยู่หน้าพื้นเฟืองล้อมรอบด้วยดาวห้าแฉก 14 ดวงเป็นวงกลมรูปเหล่านี้เป็นลีขาว ธงนี้ได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ 3 มกราคม 2517 สำหรับความหมายของสัญลักษณ์ในธงชาติแบบปัจจุบันมีดังนี้ รูปพื้นเฟืองและรวงข้าว เป็นสัญลักษณ์ในเชิงสังคมนิยม หมายถึง ชาวนาและกรรมกร ดาวห้าแฉก 14 ดวง หมายถึง เขตการปกครองทั้ง 14 เขตของพม่า (7 รัฐ 7 เขต) สีแดง หมายถึง ความกล้าหาญ ลีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์ สีน้ำเงิน หมายถึง สันติภาพและความอุดมสมบูรณ์

ฟิลิปปินส์

ธงชาติฟิลิปปินส์ สิ้นปัจจุบันได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการในปี 2499 เมื่อเป็นอิสรภาพจากสหรัฐอเมริกา แต่การประกาศใช้ธงมีมาตั้งแต่เมื่อเป็นอิสรภาพจากสเปนในปี 2441 แต่ถูกอเมริกาเข้ายึดครองเกือบทันที ธงที่ประกาศใช้ปี 2441 ได้ใช้เป็นธงชาติเมื่อปี 2450 และอีกช่วงคือปี 2464 จนถึงสมัยญี่ปุ่นยึดประเทศในปี 2484 สัญลักษณ์ในธงชาติมีความหมายคือ สามเหลี่ยมสีขาว คือ การเคลื่อนไหวเพื่อเสรีภาพ สีน้ำเงินและสีแดงแทนความหมาย คือ ความมีน้ำใจ และความกล้าหาญ ดาวเหลืองดวงใหญ่ 8 แฉกแทนแคว้นเล็กทั้ง 8 ที่ต่อสู้กับสเปน ดาวเหลืองดวงเล็ก 5 แฉก 3 ดวง คือ เกาะใหญ่ทั้ง 3 ได้แก่ ลูซอน มินดาเนา วิซายัน

สิงคโปร์

ธงชาติสิงคโปร์ เป็นธงสี่เหลี่ยมผืนผ้า ประกอบด้วยแถบสองสีแบ่งครึ่งกลางธง แถบสีแดงอยู่ด้านบน แถบสีขาวอยู่ด้านล่าง ที่มุมธงบนมีรูปพระจันทร์เสี้ยว ถัดจากรูปดังกล่าวมีรูปดาวห้าแฉก 5 ดวง เรียงเป็นรูปห้าเหลี่ยมมีสีขาว ธงนี้เริ่มใช้ในปี 2502 ซึ่งเป็นปีที่สิงคโปร์ได้สิทธิปกครองตนเองจากจักรวรรดิอังกฤษ และถือเป็นธงชาติของรัฐเอกราชเมื่อสิงคโปร์ประกาศเอกราชในวันที่ 9 สิงหาคม 2508 ความหมายสำคัญขององค์ประกอบต่างๆในธง ได้แก่ สีแดง หมายถึงภราดรภาพและความเสมอภาคของมนุษย์โดยทั่วหน้า สีขาว หมายถึงความบริสุทธิ์และความดีงามที่แพร่หลายและคงอยู่ตลอดกาล รูปพระจันทร์เสี้ยวซึ่งเป็นจันทร์เสี้ยวข้างขึ้น หมายถึง ความเป็นชาติใหม่ที่ถือกำเนิดขึ้น ดาว 5 ดวง หมายถึง อุทิศคติ 5 ประการของชาติ ได้แก่ ประชาธิปไตย สันติภาพ ความก้าวหน้า ความยุติธรรม และความเสมอภาค

ไทย

ธงชาติไทย หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ธงไตรรงค์ มีลักษณะเป็นธงสี่เหลี่ยมผืนผ้าใช้สีหลักในธง 3 สี คือ สีแดง ขาว และน้ำเงิน โดยภายในแบ่งเป็นแถบ 5 แถบ แถบในสุดสีน้ำเงิน ถัดมาด้านนอกทั้งด้านบนและล่างเป็นสีขาวและสีแดงตามลำดับ ความหมายสำคัญของธงไตรรงค์นั้น หมายถึง สามสถาบันหลักของประเทศไทย คือ ชาติ (สีแดง) ศาสนา (สีขาว) และพระมหากษัตริย์ (สีน้ำเงิน) สีทั้งสามนี้เอง คือที่มาของการเรียกชื่อธงนี้ว่าธงไตรรงค์ (ไตร = สาม, รงค์ = สี)

เวียดนาม

ธงชาติเวียดนาม ในปัจจุบันเป็นธงชาติของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม มีชื่อที่เรียกโดยทั่วไปอีกชื่อหนึ่งว่า "ธงแดงดาวเหลือง" เริ่มใช้ครั้งแรกเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2498 ในฐานะธงชาติสาธารณรัฐประชาธิปไตยเวียดนาม (ประเทศเวียดนามเหนือ) และได้กลายเป็นธงชาติสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2519 หลังสิ้นสุดสงครามเวียดนามและการรวมชาติระหว่างเวียดนามเหนือกับเวียดนามใต้

ลักษณะของธงชาติเวียดนามนั้นเป็นธงสี่เหลี่ยมผืนผ้าพื้นสีแดง ตรงกลางมีรูปดาวห้าแฉกสีเหลืองทอง สีแดง หมายถึง การต่อสู้เพื่อกู้เอกราชของชาวเวียดนาม สีเหลือง คือ สีของชาวเวียดนาม ส่วนดาวห้าแฉก หมายถึงชนชั้นต่างๆในสังคมเวียดนาม คือ นักปราชญ์ ชาวนา ช่างฝีมือ พ่อค้า และทหาร อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากการรวมชาติเวียดนามในปี 2519 ความหมายในธงได้มีการอธิบายใหม่ในทางการเมืองว่า สีแดง หมายถึง การปฏิวัติ โดยชนชั้นกรรมาชีพและดาวสีทอง หมายถึง การชี้นำของพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามก่อนหน้านี้นี้ในช่วงปี 2488 - 2498

8.7 ตราแผ่นดินของประเทศสมาชิกอาเซียน

บรูไน ดารุสซาลาม

ตราแผ่นดินของบรูไน ดารุสซาลาม ใช้เครื่องหมายอย่างเดียวกับที่ปรากฏในธงชาติเริ่มใช้เมื่อปี 2475 ประกอบด้วยสัญลักษณ์ 5 อย่าง คือ ราชวัช (ธง) พระกลด (ร่ม) ปีกนก 4 ขน มือสองข้าง และซีกวงเดือนหรือพระจันทร์เสี้ยว ภายในวงเดือนซึ่งทางยี่ขึ้นนั้นมีข้อความภาษาอาหรับจารึกไว้ซึ่งแปลเป็นภาษาไทยว่า "น้อมรับใช้ตามแนวทางของพระอัลเลาะห์เสมอ" (**"Always in service with God's guidance"**) เบื้องล่างสุดมีแพรแถบจารึกชื่อประเทศไว้ว่า บรูไน ดารุสซาลาม แปลเป็นภาษาไทยว่า นครแห่งสันติ

สัญลักษณ์ต่างๆ มีความหมายดังนี้ ราชวัช (Bendera) และพระกลด (Payang Ubor-Ubor) หมายถึงสมเด็จพระราชาธิบดีแห่งบรูไน ดารุสซาลาม (ของทั้งสองสิ่งนี้ นับเป็นเครื่องราชกกุธภัณฑ์ตามคติบรูไน) ปีกนก 4 ขน (Sayap) หมายถึง การพิทักษ์ความยุติธรรมความสงบ ความเจริญและสันติสุขของชาติ มือสองข้างที่ชูขึ้น (Tangan หรือ Kimhap) หมายถึงหน้าที่ของรัฐบาลที่จะยกระดับความมั่งคั่ง สันติสุข และความวัฒนาถาวรให้เจริญรุ่งเรืองสืบไป ซีกวงเดือนหงาย (Bulan) หมายถึง ศาสนาอิสลามอันเป็นศาสนาประจำชาติ

กัมพูชา

ตราแผ่นดินของประเทศกัมพูชาเป็นสัญลักษณ์แสดงถึงระบอบกษัตริย์ ประกอบไปด้วยสัตว์ในตำนาน คือ คชสีห์ (สิงโตที่มีวงช้าง) และสิงโตถือกลดห้าชั้นทางด้านซ้ายและด้านขวา ตรงกลางเป็นมงกุฎพุ่งไปด้านบน ข้างล่างมงกุฎเป็นฐานมีตาบศักดิ์สิทธิ์และเครื่องหมายโอบตามแบบฉบับของกัมพูชา แผ่นป้ายที่อยู่ด้านล่างของตราแผ่นดินจารึกภาษาเขมรอ่านว่า "พระเจ้ากรุงกัมพูชา" (**Preach'jao Krung Kampuchea**) ตราแผ่นดินของกัมพูชาเริ่มนำมาใช้ตั้งแต่กัมพูชาได้รับเอกราชในปี 2549 แต่ได้ถูกยกเลิกระบอบกษัตริย์ในกัมพูชาในปี 2513 และได้รับการนำกลับมาใช้อีกครั้งหลังจากการเสด็จขึ้นครองราชย์ของสมเด็จพระนโรดม สีหนุ ในปี 2536

อินโดนีเซีย

ตราแผ่นดินของอินโดนีเซีย มีชื่อว่า "ตราพญาครุฑปญจศีล" ลักษณะเป็นรูปพญาครุฑมีปีกข้างละ 17 ขน และหาง 8 ขน กลางตัวพญาครุฑนั้นมีรูปโล่ ภายในโล่แบ่งเป็นสี่ส่วนและมีโล่ขนาดเล็กซ้อนทับอีกชั้นหนึ่ง ช่องซ้ายบนของโล่บรรจุรูปหัวควายป่า (ในภาษาอินโดนีเซียเรียกว่า "บานเต็ง") ถือเป็นสัญลักษณ์ของประชาชน ช่องขวาบนบรรจุรูปต้นไทร หมายถึงลัทธิชาตินิยม ช่องซ้ายล่างบรรจุรูปดอกฝ้ายและช่อรวงข้าว ได้แก่ ความยุติธรรมในสังคม ช่องขวาล่างบรรจุรูปเรือขลุ่ยสีทองเรือขลุ่ยทรงสี่เหลี่ยมสลักรวงกลม คือ หลักการของมนุษยธรรมและความผูกพันในสังคมมนุษย์ที่ไม่มีจุดสิ้นสุด พื้นโล่ของช่องซ้ายบนและขวาล่างนั้นมีสีแดง ส่วนช่องซ้ายล่างและขวามีสีขาว โล่ขนาดเล็กที่อยู่กลางมีสีดำบรรจุรูปดาวสีทอง หมายถึงความเชื่อในพระเจ้า เบื้องล่างของตราที่เท้าของพญาครุฑจับแพรแถบสีขาว บรรจุคำขวัญประจำชาติซึ่งเขียนเป็นภาษาอินโดนีเซีย "**Bhinneka Tunggal Ika**" แปลได้ว่า "เอกภาพท่ามกลางความหลากหลาย" เหตุที่เรียกชื่อตราพญาครุฑปญจศีลเพราะในโล่กลางตรานี้ได้บรรจุสัญลักษณ์ของหลักการทางการเมือง 5 ข้อ ของอินโดนีเซีย (ปญจศีล) ตรานี้ออกแบบโดยสุลต่านฮามิดที่ 2 แห่งปอนตียานัค (**Sultan Hamid II of Pontianak**) และได้ประกาศใช้เป็นตราแผ่นดินของอินโดนีเซียเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2493

ลาว

ตราแผ่นดินของลาว แบบปัจจุบันเป็นตราของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่เริ่มใช้มาตั้งแต่ปี 2534 หลังจากการใช้นโยบายจินตนาการใหม่ มีลักษณะตามที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว หมวดที่ 10 มาตราที่ 90 ไว้ว่า "เครื่องหมายชาติของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเป็นรูปวงกลมด้านล่างมีรูปเครื่องจักรเป็นพื้นเบื้องและโบว์อักษร "สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว" สองข้างล้อมด้วยรวงข้าวสุกเป็นรูปวงพระจันทร์และโบว์สีแดงเขียนอักษร "สันติภาพ เอกภาพ ประชาธิปไตยเอกภาพ วัฒนาถาวร ระหว่างกลางของสองปลายรวงข้าวมีรูปพระธาตุหลวงอยู่กลางรูปวงกลมมีหนทาง ทุงนา ป่าไม้ และเขื่อนไฟฟ้า น้ำตก"

มาเลเซีย

ตราแผ่นดินของมาเลเซียประกอบด้วยโล่ สีเสี้ยวราม 2 ตัว พระจันทร์เสี้ยวสีเหลืองดาวสีบสีแฉกสีเหลือง และวิบิ้นจาร์กคำขวัญ โดยสีเหลืองของพระจันทร์และดวงดาวเป็นสัญลักษณ์ หมายถึง ะบอบกษัตริย์ของมาเลเซีย

พม่า

ตราแผ่นดินพม่าประกอบไปด้วยแผนที่พม่าอยู่ภายในวงพื้นเพืองตรงกลางมีปลายรวงข้าวขนานข้างซ้ายและขวา ถัดจากปลายรวงข้าวสองข้างคือสิงโต 2 ตัวที่หันหน้าออกจากกัน มีดอกไม้ไม้สลักประดับอยู่ และมีดาวห้าแฉกอยู่ด้านบนของตราแผ่นดิน ด้านล่างสิงโตและรวงข้าวมีวิบิ้นจาร์กเป็นภาษาพม่าว่า "สหภาพพม่า" (Union of Myanmar)

ฟิลิปปินส์

ตราแผ่นดินของฟิลิปปินส์ประกอบไปด้วยพระอาทิตย์แปดแฉกตรงกลาง โดยมีดาวสามดวง แสดงถึงเขตสำคัญสามเขตของฟิลิปปินส์ ได้แก่ ลูซอน มินดาเนา และวิสัยัน ที่สีน้ำเงินด้านล่างซ้ายเป็นรูปอินทรีของสหรัฐอเมริกา และที่สีแดงด้านล่างขวาเป็นรูปสิงโตคำรามของสเปน ซึ่งสะท้อนถึงประวัติศาสตร์การเคยเป็นอาณานิคม ด้านล่างจาร์กคำว่าสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

สิงคโปร์

ตราประจำชาติสิงคโปร์เริ่มใช้ครั้งแรกเมื่อปี 2502 เป็นรูปสิงโตและเสือถือโล่สีแดงซึ่งมีรูปดาวห้าแฉกสีขาว 5 ดวงและพระจันทร์เสี้ยวสีขาว ซึ่งเป็นสัญลักษณ์สำคัญที่ใช้บนธงชาติของสิงคโปร์ เสือเป็นสัญลักษณ์แสดงถึงความผูกพันทางประวัติศาสตร์กับประเทศมาเลเซีย และสิงโตเป็นสัญลักษณ์แสดงถึงสิงคโปร์ ตำนานล่างของตราแผ่นดินเป็นวิบบิ้นสีน้ำเงินจารึกคำขวัญประจำชาติด้วยตัวสีทองว่า "Majulah Singapura" ซึ่งเป็นภาษามาเลย์แปลว่า "Onward Singapore"

ไทย

ตราแผ่นดินของไทย คือตราพระราชสัญลักษณ์จักรพรรดิพระศุภทพาทย์ เทพพาหนะของพระนารายณ์ใช้เป็นสัญลักษณ์ของพระราชอำนาจแห่งพระมหากษัตริย์ผู้เป็นประมุขของชาติ และเป็นองค์อวตารของพระนารายณ์ตามแนวคิดสัมมุติเทพ โดยเริ่มใช้มาตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ตั้งแต่หลังปี 2436 เป็นต้นมา แต่มาใช้อย่างเต็มที่แทนตราแผ่นดินเดิมทั้งหมดเมื่อปี 2453

เวียดนาม

ตราแผ่นดินของเวียดนาม ได้รับการออกแบบตามสัญลักษณ์ของพรรคคอมมิวนิสต์ คือ มีดาวสีเหลืองบนพื้นสีแดง พื้นเบื้องและรวงข้าว หมายถึงความร่วมมือระหว่างแรงงานเกษตรและอุตสาหกรรม ตรานี้ได้เริ่มใช้โดยสาธารณรัฐประชาธิปไตยเวียดนาม (เวียดนามเหนือ) เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2498 และมาเป็นตราแผ่นดินประจำเวียดนามภายหลังการรวมตัวระหว่างเวียดนามเหนือและเวียดนามใต้เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2519

8.8 สกุลเงินของประเทศสมาชิกอาเซียน

ดอลลาร์บรูไน ดารุสซาลาม เป็นสกุลเงินของประเทศบรูไน ดารุสซาลาม

เรียล เป็นสกุลเงินของประเทศกัมพูชา

รูเปียห์ เป็นสกุลเงินของประเทศอินโดนีเซีย

กีบ เป็นสกุลเงินของประเทศลาว

ริงกิตมาเลเซีย เป็นเงินสกุลประจำชาติของประเทศมาเลเซีย

จั๊ต เป็นสกุลเงินของประเทศพม่า

เปโซ เป็นสกุลเงินของประเทศฟิลิปปินส์

ลาว

ผู้หญิงลาวนุ่งผ้าซิ่นที่ทอเป็นลวดลาย ไล่เลื้อยคอกกลมแขนกระบอกหรือแขนยาว สำหรับผู้ชายมักแต่งกายแบบสากล ถ้าเป็นข้าราชการหรือผู้มีฐานะดีนิยมนุ่งโจงกระเบนสวมเสื้อชั้นนอกกระดุมเจ็ดเม็ด (คล้ายเสื้อพระราชทานของไทย)

มาเลเซีย

Baju Melayu เป็นชุดประจำชาติของประเทศมาเลเซีย ที่มีความหมายว่า "เสื้อมาเลย์" ซึ่งประกอบไปด้วยเสื้อแขนยาวและกางเกงที่ทำมาจากผ้าไหม ผ้าฝ้าย หรือส่วนผสมของโพลีเอสเตอร์และผ้าฝ้าย โดยชุดแต่งกายของผู้หญิงมีชื่อว่า baju kurung ที่ประกอบด้วยเสื้อคลุมยาวและกางเกงยาว

พม่า

Longyi คือ เครื่องแต่งกายประจำชาติของประเทศพม่าโดยมีการออกแบบในรูปทรงกระบอกมีความยาวจากเอวจรดปลายเท้าการสวมใส่ Longyi ใช้วิธีการขมวดผ้าเข้าด้วยกันโดยไม่มีคหรือพับขึ้นมาถึงหัวเข่าเพื่อความสะดวกในการสวมใส่

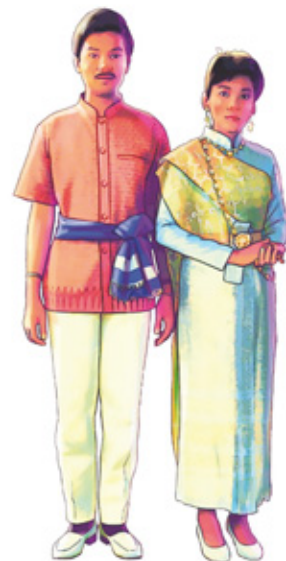
ฟิลิปปินส์

ลักษณะการแต่งกาย คือ ผู้ชายจะนุ่งกางเกง
ขายาวเสื้อทำด้วยใยสับปะรด มีปกคอตั้ง แขนยาว
ด้านหน้า และที่ปลายแขนเสื้อที่ข้อมือจะปักลวดลาย
เรียกเสื้อชนิดนี้ว่า "บารองตากาส็อก" สำหรับ
ผู้หญิงนุ่งกระโปรงยาวบานสวมเสื้อแขนสั้นจับ
จีบแล้วยกตั้งขึ้นเหนือไหล่ ตุ๊กลาัยปักลวดลาย
เรียกว่า "บาลินตาวัค"

ไทย

ชุดไทยจักรี คือชุดไทยประกอบด้วยสไบเฉียง
จะเย็บให้ติดกับซิ่นเป็นท่อนเดียวกันหรือจะมีผ้า
สไบห่มต่างหากก็ได้เปิดผ่าข้างหนึ่ง ชายสไบคลุม
ไหล่ ทั้งชายด้านหลังยาว

เวียดนาม

Ao dai เป็นชุดประจำชาติของประเทศ
เวียดนามที่ประกอบไปด้วยชุดผ้าไหมที่พอดีตัวสวม
ทับกับกางเกงขายาว Ao dai เป็นชุดที่มีรสวมใส่
ในงานแต่งงานและพิธีการสำคัญในประเทศ
เวียดนาม

8.10 ดอกไม้ประจำชาติของประเทศสมาชิกอาเซียน

บรูไน ดารุสซาลาม

ดอก **Simpur** (*Dillenia Suffruticosa*) เป็นดอกไม้ที่มีกลีบดอกขนาดใหญ่สีเหลือง เมื่อบานเต็มทีกลีบดอกจะบานออกคล้ายกับร่ม รูปดอก **Simpur** พบได้บนถนนมิตรภาพ 1 ตอลลาร์ของประเทศบรูไน ดารุสซาลาม และถูกใช้อย่างแพร่หลายในด้านศิลปะการออกแบบงานฝีมือพื้นเมือง ดอก **Simpur** พบทั่วไปตามแม่น้ำของประเทศบรูไน ดารุสซาลาม โดยเฉพาะแม่น้ำ **Tem-burong** และยังพบตามบึงหรือบริเวณที่มีทรายสีขาว ส่วนต่าง ๆ ของต้นไม้ชนิดนี้นำมาใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย เช่น ใช้ในการรักษาบาดแผล

กัมพูชา

ดอก **Rumdul** หรือดอกลำตวน เป็นดอกสีขาวเหลืองอยู่บนใบเดี่ยว มีกลิ่นหอมในเวลาค่ำ เนื่องจากกลิ่นหอมนี้เองทำให้ในอดีตมักเปรียบดอกลำตวนกับผู้หญิงเขมร ต้นลำตวนมีความสูง 8-12 เมตรพบได้ทั่วไปในประเทศกัมพูชา และนิยมปลูกในสวนสาธารณะ

อินโดนีเซีย

ดอก Moon Orchid หรือกล้วยไม้ราตรี เป็นกล้วยไม้ในสายพันธุ์ *Phalaenopsis Amabilis* ซึ่งเป็นหนึ่งในสามของดอกไม้ประจำชาติอินโดนีเซียโดยดอกไม้ประจำชาติที่เหลือ คือ ดอก *Jasminum sambac* และดอก *Rafflesia arnoldii* ดอก Moon Orchid เป็นหนึ่งในบรรดาดอกกล้วยไม้ที่บานนานที่สุดโดยช่อดอกสามารถแตกกิ่งและอยู่ได้นานถึง 2-6 เดือนโดยปกติ ดอก Moon Orchid จะบาน 2-3 ครั้งต่อปีก่อนจะโตเต็มที่ สามารถเจริญเติบโตได้ดีในอากาศชื้น จึงมักพบทั่วไปในที่ราบต่ำของประเทศอินโดนีเซีย

ลาว

ดอก Champa หรือดอกสีลาวตี เป็นดอกไม้ประจำชาติและเป็นสัญลักษณ์ของประเทศลาว มีกลิ่นหอมและมีหลายสี เช่น สีแดง สีเหลือง สีชมพู และโทนสีอ่อนต่างๆ ดอก Champa เป็นตัวแทนของความจริงจังและความสุขในชีวิต จึงนิยมใช้ประดับในพิธีต่างๆ หรือทำเป็นพวงมาลัยเพื่อต้อนรับแขก ดอก Champa บานทุกวันและอยู่ได้นานจึงมักปลูกอย่างแพร่หลายและเห็นได้ชัดเจนโดยเฉพาะในบริเวณวัด

มาเลเซีย

ดอก **Bunga raya** หรือดอกพู่ระหง เป็นดอกไม้ประจำชาติของประเทศไทยมาเลเซีย โดย 5 กลีบของดอก **Bunga raya** เป็นตัวแทน 5 หลักการแห่งความเป็นชาติของประเทศไทยมาเลเซียซึ่งเป็นปรัชญาเพื่อเสริมสร้างความเป็นปึกแผ่นและความอดทนในชาติ ดอก **Bunga raya** พบได้ทั่วไปในประเทศไทยมาเลเซียและบางส่วนของต้นสามารถนำมาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์และความงามได้อีกด้วย

พม่า

ดอก **Paduak** หรือดอกประตู่ ผลิตดอกสีเหลืองทองและส่งกลิ่นหอมหลังฤดูฝนแรกของเดือนเมษายน ซึ่งเป็นเวลาเดียวกับการเฉลิมฉลองเทศกาลปีใหม่ของประเทศไทยพม่า เมื่อผลิตดอก ต้นของดอก **Paduak** จะเป็นสีทองตลอดทั้งต้น ชาวพม่าจึงถือว่าต้น **Paduak** เป็นสัญลักษณ์ของความแข็งแรงและความทนทาน ดอกไม้ชนิดนี้ยังหมายถึงวัยหนุ่มสาวและความรัก ดอก **Paduak** เป็นดอกไม้ที่ชาติไม่ได้ในงานประเพณีและพิธีทางศาสนาจึงพบมากในประเทศไทยพม่า นอกจากนี้ลำต้นยังสามารถนำไปทำเครื่องเรือนได้อีกด้วย

ฟิลิปปินส์

ดอก **Sampaguita Jasmine** เป็นดอกไม้ประจำชาติของ ประเทศฟิลิปปินส์ตั้งแต่ปี 1934 ดอก **Sampaguita** มีกลีบดอกรูปดาว สีขาวที่บานตลอดทั้งปี โดยจะแย้มดอกในตอนกลางวันและส่งกลิ่นหอม ประมาณหนึ่งวัน สำหรับประชาชนชาวฟิลิปปินส์ดอกไม้ชนิดนี้เป็นสัญลักษณ์ ของความบริสุทธิ์ ความเรียบง่าย ความอ่อนน้อมถ่อมตนและความเข้มแข็ง การผลิตบานของดอก **Sampaguita** ถูกนำมาเฉลิมฉลองในตำนานเรื่องเล่า และบทเพลงของประเทศฟิลิปปินส์ โดยมีความเชื่อว่าดอกไม้ชนิดนี้ถูกนำมา จากแถบ **Himalaya** ในศตวรรษที่ 17

สิงคโปร์

ดอก **Vanda Miss Joaquim** เป็นดอกกล้วยไม้ซึ่งเป็นที่รู้จัก มากที่สุดในประเทศสิงคโปร์ โดยตั้งชื่อตามผู้ผสมพันธุ์ด้วยสีม่วงและ รูปลักษณะที่สวยงาม และยังบานตลอดปี ทำให้ดอกไม้ชนิดนี้ถูกยกสถานะให้เป็น ดอกไม้ประจำชาติของประเทศสิงคโปร์ตั้งแต่ปี 1981 **Vanda Miss Joaquim** พบได้ทั่วไปในประเทศสิงคโปร์

ไทย

ต้น **Ratchaphruek** หรือราชพฤกษ์ มีช่อดอกสีเหลืองที่สวยงาม ชาวไทยถือว่าสีเหลืองของดอกไม้ชนิดนี้ คือ สีของพระพุทธศาสนาและความรุ่งโรจน์ อีกทั้งยังเป็นสัญลักษณ์ของความสามัคคีปรองดองของคนไทย ดอกราชพฤกษ์ จะเริ่มบานตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม ขณะผลิบานลำต้นจะทิ้งใบเหลือเพียงดอกสีเหลืองอร่าม ดอกราชพฤกษ์เป็นที่รู้จักทั่วไปในประเทศไทยและปลูกอย่างแพร่หลายตามข้างถนน

เวียดนาม

ดอก **Lotus** หรือดอกบัว เป็นดอกที่ชาวเวียดนาม ถือว่าเป็น 1 ใน 4 ดอกไม้และพืชที่มีความสง่างามที่ประกอบไปด้วย ต้นสน ต้นไผ่ และต้นเบญจมาศ ดอกบัวเป็นที่รู้จักในนาม 'ดอกไม้แห่งรุ่งอรุณ' พบได้ทั่วไปตามแหล่งน้ำของประเทศเวียดนาม สำหรับชาวเวียดนามแล้ว ดอกบัว คือ สัญลักษณ์ของความบริสุทธิ์ ความผูกพัน และการมองโลกในแง่ดี ความสง่างามของดอกบัว มักถูกกล่าวถึงในบทกลอนและเพลงพื้นเมืองของประเทศเวียดนาม

8.11 อาหารยอดนิยมของประเทศสมาชิกอาเซียน

บวูโน ตารุสซาลาม

อัมบูยัต (Ambuyat) จัดเป็นอาหารประจำชาติที่มีชื่อเสียงที่สุดของบวูโน ตารุสซาลาม มีลักษณะคล้ายกับข้าวต้มหรือโจ๊ก มีส่วนผสมของแป้งสำกุเป็นหลัก โดยทั่วไป อัมบูยัต คือ อาหารที่รับประทานแทนข้าวโดยจะมีอาหารจานหลักและเครื่องเคียงอย่างน้อย 3 อย่าง วางอยู่โดยรอบ

กัมพูชา

อาม็อก (amok) มีลักษณะคล้ายห่อหมกของไทย ทำจากปลา น้ำพริก เครื่องแกงและกะทิ อาม็อก เป็นหนึ่งในอาหารยอดนิยมของกัมพูชา

อินโดนีเซีย

กาโต กาโต (Gado Gado) เป็นหนึ่งในอาหารยอดนิยมของอินโดนีเซีย คล้ายกับสลัดแขกซึ่งจะประกอบด้วยถั่วเขียว มันฝรั่ง ถั่วงอก เต้าหู้ ไข่ต้มสุก กะหล่ำปลี ข้าวเกรียบกุ้ง รับประทานกับซอสถั่วที่มีลักษณะเหมือนซอสสะเต๊ะ

ลาว

ซूपไก่ (Chicken Soup) เป็นหนึ่งในอาหารพื้นเมืองของประเทศลาว มีส่วนผสมในการประกอบอาหารคือ ตะไคร้ ใบสะระแหน่ กระเทียม และหอมแดง ทั้งนี้ อาหารลาวโดยส่วนใหญ่จะมีผักและสมุนไพรเป็นส่วนผสมในการปรุงรส

มาเลเซีย

นาซี เลอหมัก (Nasi Lemak) เป็นหนึ่งในอาหารยอดนิยมของมาเลเซีย เป็นข้าวผัดกับกะทิและสมุนไพร นาซี เลอหมัก เสิร์ฟพร้อมกับปลากะตักทอด แดงกวาดั้น ไข่ต้มสุกและถั่วอบ นาซี เลอหมัก แบบดั้งเดิมจะห่อในใบตองและรับประทานเป็นอาหารเช้า

พม่า

หล่าเพ็ด (Lahpet) เป็นอาหารประจำชาติของพม่าที่มีลักษณะคล้ายกับยำเมืองของไทยโดยรับประทานกับเครื่องเคียงเช่น ใบชาหมัก กระเทียมเจียว ถั่วชนิดต่างๆ งาคั่ว กุ้งแห้ง ชিং มะพร้าวคั่ว เป็นต้น โดยในเทศกาลสำคัญต่างๆ ของพม่าจะมีอาหารยอดนิยมจานนี้เป็นหลัก

ฟิลิปปินส์

อโดโบ้ (Adobo) เป็นหนึ่งในอาหารยอดนิยมของฟิลิปปินส์ เป็นอาหารที่มีต้นกำเนิดมาจากภาคเหนือของฟิลิปปินส์และเป็นที่นิยมของนักเดินทางหรือนักเดินเขา อโดโบ้ทำจากหมูหรือไก่ที่ผ่านกรรมวิธีหมักและปรุงรสโดยจะใส่ซีอิ๊วขาว น้ำส้มสายชู กระเทียมสับ ใบกระวาน พริกไทยดำ นำไปทำให้สุกโดยใส่ในเตาอบหรือทอด และรับประทานกับข้าว

สิงคโปร์

ลักซ่า (Laksa) เป็นก๋วยเตี๋ยวต้มยำ (ใส่กะทิ) มีลักษณะคล้ายข้าวซอยของไทยโดยเส้นก๋วยเตี๋ยวจะมีลักษณะคล้าย vermicelli ซึ่งเป็นหนึ่งในเส้นสปาเกตตีของอิตาลี

ไทย

ต้มยำกุ้ง (Tom Yum Goong) เป็นอาหารที่โด่งดังมากที่สุดของประเทศไทย ชาวต่างชาติจะรู้จักต้มยำกุ้งมากกว่าต้มยำชนิดอื่น ๆ การปรุงต้มยำกุ้งจะเน้นรสชาติเปรี้ยว และเผ็ดเป็นหลัก จะออกเค็มและหวานเล็กน้อย มีเครื่องเทศที่ใส่ในน้ำแกงที่สำคัญคือ ใบมะกรูด ตะไคร้ ส่วนผักที่นิยมใส่ในต้มยำ ได้แก่ มะเขือเทศ เห็ดฟาง เห็ดนางฟ้า ใบผักชี ส่วนเครื่องปรุงที่จำเป็นต้องใส่คือ มะนาว น้ำปลา น้ำตาลและน้ำพริกเผา

เวียดนาม

Nem หรือ เปาะเปี๊ยะเวียดนาม เป็นหนึ่งในอาหารพื้นเมืองที่มีชื่อเสียงมากที่สุดในเวียดนาม แผ่นเปาะเปี๊ยะทำจากแผ่นแป้งที่ทำจากข้าวเจ้า โดยใส่เปาะเปี๊ยะ อาจเป็นไก่ หมู กุ้ง ทอรวมกับผักต่างๆ นับเป็นอาหารยอดนิยมที่สามารถรับประทานได้ทั่วไปในเวียดนาม

8.12 เครื่องดนตรีของประเทศสมาชิกอาเซียน

บรูไน ตารุสซาลาม

Tawak Tawak

เป็นเครื่องดนตรีผลิตจากทองเหลือง พบที่ซาวาร์กบนเกาะบอร์เนียว เครื่องดนตรีที่ทำจากทองเหลืองของบรูไน ตารุสซาลามและที่อื่นา บนเกาะบอร์เนียว โน้สมีมาก่อนนั้นโดยมากมักจะได้รับอิทธิพลจากประเทศจีน เห็นได้จากกาที่มี ลวดลายด้านหน้าเป็นรูปมังกรและสัตว์ทะเล ปูและปลา ขอบด้านข้างเป็นรูปจระเข้ และปลา ครึ่งหนึ่ง Tawak Tawak ใช้เป็นสัญญาณเรียกคนให้มารวมตัวกัน ไม่ได้ใช้เป็นส่วนหนึ่งของวงมโหรี Gamelan เหมือนเช่นในอินโดนีเซีย

Tawak Tawak

Gambus

เป็นเครื่องดนตรีที่มีลักษณะคล้ายกีตาร์ มีสายทั้งหมด 12 เส้น ติดด้วยปิ๊ก ไม่เหมือนกับเครื่องดนตรีตะวันตก เช่น แมนโกลินตรงที่ Gambus ไม่มีสายสลัก การปรับเสียงและรูปแบบการเล่นของ Gambus นั้น มีส่วนคล้ายคลึงกับเครื่องดนตรีของชาวอาหรับ

Gambus

Gendang

Gendang เป็นคำทั่วไปที่ใช้แสดงความหมายถึงกลองทุกชนิด ตัวกลองมีขนาดยาว ผิวหน้าของกลองมีสองด้านซึ่งมีขนาดต่างกัน ทำมาจากหนังแกะหรือหนังวัว หนังกลองแนบชิดไปกับตัวกลองด้วยเส้นหวาย **Gendang** จะพบได้ที่กลุ่มของ **Gamelan** ของชาวชวาในรัฐยะโฮร์ **Gendang** มลายู เป็นเครื่องดนตรีที่สำคัญในการแสดงดนตรีในโรงมหรสพ เช่นเดียวกับ **Gamelan**

Gandang

กั่มพูชา

Krapeu

Krapeu หรือที่เรียกว่า **จะเข้** เป็นเครื่องดนตรีที่มีรูปร่างเหมือนจะเข้ประดับด้วยลวดลายมีสายสามสายสำหรับตีต คำว่า **Krapeu** ในภาษากั่มพูชา หมายถึง **จะเข้** เป็นเครื่องดนตรีคลาสสิกของกั่มพูชาสมัยปัจจุบัน **จะเข้** มักจะมี 3 หรือ 5 ขารองรับตัวเครื่อง เมื่อแสดงผู้เล่นจะนั่งข้างเครื่องดนตรี มือซ้ายตีตีพินขึ้นและลง ขณะที่มือขวาตีด้วยการใช้ไม้ตีต **จะเข้** จะใช้สำหรับเป็นเครื่องดนตรีในงานแต่งงาน

Krapeu

Sampho

เป็นกลองยาวขนาดเล็กของชนพื้นเมืองในประเทศกัมพูชา มีสองหัวและเล่นโดยการใช้ทั้งสองมือ ผู้เล่น sampho เป็นผู้นำกลุ่มเครื่องเป่าและกลองคอยกำหนดจังหวะ sampho มีลักษณะคล้ายกับตะโพน

Sampho

Tro

ชอกัมพูชาเป็นเครื่องดนตรีพื้นเมืองประเภทเครื่องสายของกัมพูชา ตัวชอกทำมาจากกะลามะพร้าวชนิดพิเศษ ปลายข้างหนึ่งจะถูกปิดด้วยหนังสัตว์ สายทั้งสามทำมาจากเส้นไหม ชอกัมพูชามีลักษณะคล้ายคลึงกับชอสามสายของไทย

Tro

อินโดนีเซีย

Gamelan

เป็นกลุ่มของเครื่องดนตรีประกอบด้วยเครื่องดนตรีหลากหลายชนิด เช่น metallophones, xylophones และ gongs ชลุ่มไม้ไผ่ อาจมีนักร้องด้วยก็ได้ คำว่า “Gamelan” มาจากคำของชาวชวา คำว่า “gamel” มีความหมายว่า ดี หรือเคาะ และตัวท้าย “an” ใส่เพื่อทำให้นามนั้นเป็นพหูพจน์

Gamelan

Angklung

เป็นเครื่องดนตรีที่ทำมาจากท่อไม้ไผ่ 2 ชั้นแนบกับโครงไม้ไผ่ท่อน มีลักษณะเป็นวงโค้งเวลาเขย่าจึงเกิดเสียงก้องกังวาน รูปร่างของโครงนั้นจะถูกยึดกุมด้วยมือเดียว ขณะที่อีกมือหนึ่งเขย่าอย่างรวดเร็วจากด้านหนึ่งไปด้านหนึ่ง **Angklung** ทั้งสามอันหรือมากกว่านั้นจะแสดงเป็นกลุ่ม แต่ละอันจะเล่นเพียงโน้ตเดียว และเมื่อเสียงของแต่ละอันรวมกันก็จะเกิดเป็นท่วงทำนองหลักขึ้น **Angklung** ได้รับความนิยมทั่วทั้งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แต่มีถิ่นกำเนิดที่อินโดนีเซีย (ชาวซุนดาใช้และเล่นมาตั้งแต่สมัยโบราณ)

Angklung

Gambang

Gambang หรือที่เรียกว่า **Gambang kayu** (**Gambang**ไม้) เป็นเครื่องดนตรีที่มีลักษณะคล้ายกับระนาดที่ใช้ในหมู่ชาวอินโดนีเซียและทางตอนใต้ของฟิลิปปินส์ ในวงมโหรี **Gamelan** และ **Kulintang**

Gambang

ลาว

Khene

เป็นเครื่องเป่ามีลิ้นโลหะ เสียงเกิดจากลมผ่านลิ้นโลหะไปตามลำไม้ที่เป็นลูกแคน การเป่าแคนต้องใช้ทั้งเป่าลมเข้าและดูดลมออกด้วย จึงเป่ายากพอสมควร แคนมีหลายขนาดบางขนาดมีเสียงประสานอยู่ด้วย แคนมีหลายประเภทตามจำนวนลูกแคน นอกจากบวรวเลงเป็นวงแล้วที่ยังใช้บวรวเลงประกอบการรำ (การขับร้อง) หรือใช้บวรวเลงร่วมกับพิณ โปงกลาง ฯลฯ

Khene

มาเลเซีย

Serunai

เป็นเครื่องเป่าดั้งเดิมของชาวมาเลเซีย เป็นเครื่องดนตรีที่มีมานาน และเล่นโดยชุมชนชาวมาเลเซียในรัฐกลันตันชายฝั่งทะเลตะวันออกของมาเลเซีย ตัว serunai มีวูที่ใช้นิ้วปิดข้างหน้า 7 วู ข้างหลัง 1 วู จะสร้างเสียงผ่านรูต่างๆ เป่าไปพร้อมกับการแสดงวಾಯัง กุลิต (การเล่นหนังตะลุง) หรือวงมโหรีหลวง

Serunai

Rebab

เป็นเครื่องดนตรีพื้นเมืองของชาวมาเลเซียประเภทเครื่องตีตีสายสามสาย ส่วนโค้งของตัวเครื่องที่ยื่นออกไปเป็นไม้เนื้อแข็งรูปสามเหลี่ยม มักจะทำจากไม้ของต้นขนุน ด้านหน้าตัวเครื่องปิดด้วยแผ่นกระเพาะตุ๋นในของวัว ใช้ก้อนซี่ผึ้งเล็กกา ยึดกับส่วนตัวเครื่องด้านบนทางซ้ายมือเพื่อชิงหนังให้ตึง

Rebab

Sape

เป็นเครื่องดนตรีที่มีลักษณะคล้ายกีตาร์ sape ถูกทำให้โค้งงอด้วยลำไม้ เครื่องดนตรีสมัยใหม่จำนวนมากมักจะมีความยาวเป็นเมตร sape เป็นเครื่องดนตรีแบบที่เรียบง่าย เส้นแต่ละเส้นจะเป็นหนึ่งเสียง ส่วนเส้นที่เสริมเข้ามาจะถูกตีตึงเพื่อให้เกิดเสียงต่ำ ดนตรี sape มักจะได้แรงบันดาลใจจากความฝัน

Sape

Kulintangan

เป็นเครื่องดนตรีที่นำเข้ามาทางตะวันตกของซาบาห์โดยชาวบรูไน แต่เป็นเครื่องดนตรีโบราณของชาว Bajaus ชาว Dusun และชาว Kadazan มักใช้เล่นในวันงานเทศกาล เช่น งานแต่งงานและพิธีกรรมทางศาสนาจะใช้เล่นร่วมกับฆ้อง (gong) พื้นเมืองชนิดอื่นๆ Kulintangan ประกอบด้วยฆ้องเล็ก 8-9 ลูก วางเรียงต่อกันตามระดับทำนอง ผู้เล่นจะนั่งบนพื้นหน้าเครื่องดนตรี และตีด้วยไม้ที่ถูกหุ้มด้วยผ้าเส็ก

Kulintangan

Drum

เป็นเครื่องดนตรีประเภทกลอง

Drum

พม่า

Saung

เป็นเครื่องดนตรีพื้นเมือง saung มีลักษณะเฉพาะ มีจุดเด่นตรงที่เป็นพิณโบราณของชาวพม่าที่ยังคงอยู่จนถึงทุกวันนี้

Saung

Myanma Saing Waing

หรือที่เรียกว่าวงมโหรีของพม่า ซึ่งมีกลิ่นอายของวงออเคสตรา นิยมเล่นในอาคาร

Myanma Saing Waing

ฟิลิปปินส์

Debakan หรือ Dabakan

เป็นเครื่องดนตรีที่ดัดแปลงมาจากทางตะวันออกเฉียงใต้ Debakan มาจากคำว่า **Debak** ซึ่งแปลว่า ตี Debakan จึงหมายถึง ที่ใช้ตี Debakan มีรูปร่างคล้ายกับนาฬิกาทรายหรือกรวย โดยทั่วไปแล้ว Debakan จะมีความยาวมากกว่า 2 ฟุต และมีเส้นผ่าศูนย์กลางวัดถึงส่วนที่กว้างที่สุดยื่นออกมาจากหนึ่งฟุต ยื่นออกสุดของกลองมีลักษณะโค้งเว้าทำด้วยไม้หรือลำต้นของต้นมะพร้าวซึ่งทำให้กลวงตลอด หน้ากลองถูกยิงจนถึงทำจากหนังแกะหนังควาย หนังวัว หรือหนังงู

Dabakan

Kulintang

เครื่องดนตรี Kulintang พบได้โดยทั่วไปในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ Kulintang เป็นชื่อของวงมโหรี และยังเป็นชื่อของเครื่องดนตรีนำอีกด้วย Kulingtang เป็นเครื่องสังคีตโบราณในสมัยดั้งเดิมของชนพื้นเมือง ประกอบด้วยฆ้องประมาณ 8 อันจะวางอยู่บนฐานที่ประดับลวดลาย ฆ้องแต่ละลูกจะให้เสียงดนตรีที่แตกต่างกัน มักจะเล่นโดยผู้เล่นคนเดียวพร้อมไม้ขนาดเล็กราว 2 อัน

Kulintang

Chimes

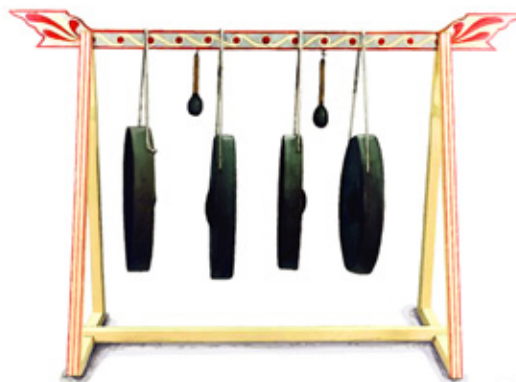
กระดิ่งเป็นเครื่องที่ทำให้เกิดเสียงอย่างง่าย เป็นเครื่องเคาะ มักจะมีรูเปิดด้านหนึ่งปิดด้านหนึ่ง ซึ่งทำให้เกิดเสียงก้องเมื่อเคาะ ลักษณะเด่นเพิ่มเติมคือ มีลูกกระดิ่งห้อยอยู่ในตัว ส่วนใหญ่กระดิ่งมักจะทำโดยโลหะแต่กระดิ่งเล็กก็สามารถใช้เซรามิกหรือแก้วทำก็ได้ มีขนาดตามแต่การใช้งาน

Chimes

Gandingan

เป็นชุดของฆ้องแขวนขนาดใหญ่ 4 อัน ใช้เล่นเป็นส่วนหนึ่งของวงมโหรี Kulingtan เมื่อรวมเข้ากับวงแล้ว Gandingan จะมีหน้าที่เป็นเครื่องดนตรีชิ้นที่สองเล่นหลัง จากเครื่องดนตรีทำนองหลัก เมื่อเล่น Gandingan เต็มๆ จะเป็นสัญญาณสื่อสารโดยส่งข้อความหรือคำเตือนในระยะไกล

Gandingan

Kudyapi

เป็นพิณรูปคล้ายเรือ อยู่ในตระกูลเดียวกับ sape ที่พบที่บอร์เนียว และอินโดนีเซีย ถูกจัดให้อยู่ในตระกูล “เครื่องดนตรีคล้ายกีตาร์ที่มีรูปทรงเรือ” บางครั้ง Kudyapi จะมีความยาวประมาณ 4 ถึง 6 ฟุต

Kudyapi

Gangsa

เป็นเครื่องดนตรีประกอบการเต้นแบบพื้นเมือง และใช้ในการขอพรจากพระเจ้าเพื่อให้โชคดี มีวิธีการเล่น Gangsa หลายวิธีในฟิลิปปินส์ โดยเฉพาะชาว Cordillera และชนเผ่าอื่น ๆ ต่างก็มี Gangsa ที่เป็นของตัวเอง

Gangsa

สิงคโปร์

Dizi

เป็นขลุ่ยจีนดั้งเดิมมีปุ่ม 3 ปุ่ม อาจจะมีแผ่นบางๆ เพื่อปิดรูไว้เพื่อทำให้เกิดเสียงรัว เชื่อกันว่า Dizi นำมาจากทิเบตในช่วงยุคราชวงศ์ฮั่น และตั้งแต่นั้นมาก็มีการใช้ในประเทศจีนมาเป็นเวลากว่า 2 พันปีแล้ว ผู้เล่นจะมีเทคนิคในการเป่ามากมาย ซึ่งก็จะทำให้เกิดเสียงที่แตกต่างกันไป

Dizi

Erhu

Erhu เกิดขึ้นในประเทศจีนในสมัยราชวงศ์ถัง เป็นซอสองสายที่เล่นบนตัก เส้นสายจะมีระดับเสียง 5 ระดับ ใช้คันชักในการสี มีรูปแบบหลายชนิด โดยรูปร่างและกลองเสียงที่จะแตกต่างกันออกไป Erhu กลายมาเป็นเครื่องดนตรีหลักในอุปรากรจีน

Erhu

Gaohu

เป็นเครื่องดนตรีหลักของเพลงกวางตุ้งและเพลงอุปรากรจีน Gaohu มีลักษณะคล้ายกับ Erhu แต่มีกลองเสียงที่มีน้ำหนักเบากว่า โดยทั่วไปกลองเสียงจะเป็นวงกลม และมีระดับเสียงที่สูงกว่า คือ 5 ระดับด้วยกัน และมีเสียงที่กังวานกว่าเมื่อเทียบกับ Erhu

Gaohu

Veena

เป็นเครื่องตีที่ส่วนใหญ่แล้วจะใช้ในดนตรี Carnatic (ดนตรีที่เล่นกันทางตอนใต้ของอินเดีย) รูปแบบของ veena มีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป ผู้ที่เล่น veena เราจะเรียกเขาว่า Vainika

Veena

Zhongruan

เป็นเครื่องตีของจีนที่อาจจะใช้นิ้วหรือปิ๊กตีก็ได้ มีลักษณะคล้ายกับ Pipa มีคอตั้งตรง มีกล่องเสียงเป็นวงกลมและมีลวดลายสลัก

Zhongruan

Guzheng

เป็นเครื่องดนตรีดั้งเดิมของจีน เป็นแม่แบบของ Koto เครื่องดนตรีญี่ปุ่น Yatga เครื่องดนตรีของมองโกเลีย และ Kayageum เครื่องดนตรีของเกาหลี แม่แบบของ Guzheng คือ se (เครื่องดนตรีประเภทสายโบราณของจีน) สายของมันแต่เดิมแล้วทำด้วยไหม จากนั้นก็เปลี่ยนเป็นสายโลหะและเหล็กที่พันด้วยไนลอนตามลำดับ จำนวนสายของ Guzheng จะมีจำนวนไม่แน่นอน อย่างน้อยที่สุดมี 6 เส้น หรือมากที่สุด 23 เส้น

Guzheng

Yangqin

เป็นเครื่องดนตรีที่คล้ายขิมของประเทศไทย แต่เดิมแล้วมาจากประเทศแถบตะวันออกกลาง มีรูปแบบแตกต่างกันไป เป็นที่นิยมไม่เพียงแต่เฉพาะในประเทศจีน แต่ยังมีนิยมในยุโรปกลาง ตะวันออกกลาง อินเดียและปากีสถานอีกด้วย Yangqin ใช้เล่นอยู่ในวงหรือเล่นเดี่ยวก็ได้

Yangqin

Konghou

ลักษณะเด่นที่ Konghou ต่างจากพิณคอนเสิร์ตในตะวันตกคือ สายของ Konghou จะถูกพับเพื่อทำให้เกิดสองแถว ซึ่งทำให้ผู้เล่นสามารถใช้เทคนิคการเล่นขั้นสูงได้ สายที่มีสองแถวนั้นยังเหมาะกับการเล่นจังหวะเร็วและเสียงประกอบด้วย

Konghou

Pipa

บางครั้งเรียกขลุ่ยจีน มีรูปร่างเหมือนผลแพร์ ใช้เป็นเครื่องดนตรีมาเป็นเวลายาวนานกว่า 2 พันปีแล้วในจีน วิธีการเล่น คือ ใช้ทุกนิ้วข้างขวา ยกเว้นนิ้วหัวแม่มือกดสายจากขวาไปซ้าย และใช้นิ้วหัวแม่มือขวาตีตจากซ้ายไปขวา เมื่อเริ่มแรกสายจะถูกตีด้วยปิ๊กอันใหญ่ จากนั้นก็ค่อยๆ เปลี่ยนมาใช้นิ้วข้างขวาแทน

Pipa

ไทย

ซอสามสาย

ซอสามสาย เป็นเครื่องดนตรีไทยชนิดหนึ่ง จำพวกเครื่องสาย มีขนาดใหญ่กว่าซอด้วงหรือซออู้ และมีลักษณะพิเศษ คือมีสามสาย มีคันทิ้งอิสระ กระจับปี่ขนาดใหญ่ นับเป็นเครื่องดนตรีที่มีความสง่างามชิ้นหนึ่งในวงเครื่องสาย ผู้เล่นจะอยู่ในตำแหน่งด้านหน้าของวงเป็นซอที่มีมาแต่โบราณ มีเสียงไพเราะ นุ่มนวล รูปร่างวิจิตรสวยงามกว่าซอชนิดอื่น เป็นเครื่องดนตรีชั้นสูงใช้ในราชสำนัก

ซอสามสาย

ฆ้องวง

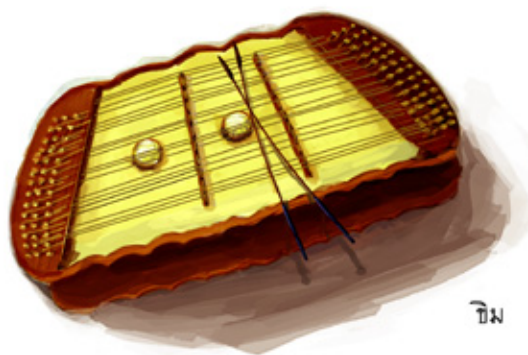
ฆ้อง เป็นเครื่องดนตรีประเภทเพอร์คัสชัน ทำด้วยโลหะที่มีหลายรูปแบบ คำว่าฆ้องนั้นมีที่มาจากภาษาชวา ปรากฏการใช้ฆ้องในหลายชาติในทวีปเอเชีย เช่น จีน อินโดนีเซีย ไทย มาเลเซีย เป็นต้น ปัจจุบันฆ้องเข้าไปมีส่วนในดนตรีตะวันตกด้วยเช่นกัน

ฆ้องวง

ซิม

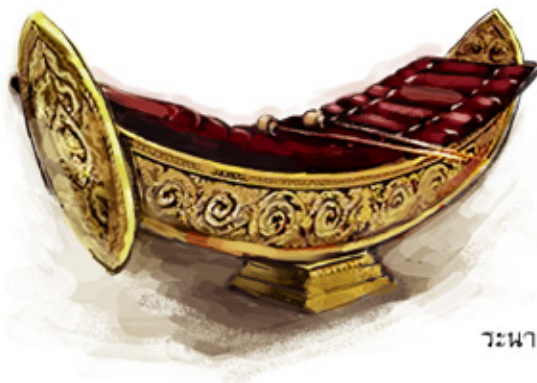
แต่เดิมนั้นเป็นเครื่องดนตรีประเทศจีน เริ่มเข้ามาสู่ประเทศไทย ในสมัยรัชกาลที่ 4 นักดนตรีของไทยได้ดัดแปลงแก้ไขโดยเปลี่ยนจากสายลวด มาเป็นสายทองเหลืองให้มีขนาดโตขึ้น เทียบเสียงเวียงลำดับไปตลอดถึงสายต่ำสุด เสียงคู่แปดมือซ้ายและมือขวามีระดับเกือบจะตรงกัน เปลี่ยนไม้ตีให้มีขนาดใหญ่ขึ้นและก้านแข็งขึ้น ท้องที่ท่อนสายมีความหนากว่าเดิมเพื่อให้เกิดความสมดุล และเพื่อเพิ่มเสียงให้มีความดังมากยิ่งขึ้น และไม่ให้เสียงที่ออกมามีความแข็งกร้าว จนเกินไปให้ทาบหนังหรือสักหลาดตรงปลายไม้ตี ส่วนที่กระทบกับสายทำให้เกิดความนุ่มนวลและได้รับความนิยม บรรเลงร่วมอยู่ในวงเครื่องสายผสมของไทย ในปัจจุบัน

ซิม

ระนาดเอก

ระนาดเอกเป็นเครื่องดนตรีที่วิวัฒนาการมาจากกรับ โดยกาวนำ เอกกรับที่มีขนาดเล็กบ้างใหญ่บ้าง สั้นบ้าง ยาวบ้าง นำมารวมกันเป็นชุด จึงมีระดับเสียงที่แตกต่างกัน ระนาดเอกนี้นักดนตรีนิยมเรียกกันสั้นๆ ว่า “ระนาด” เริ่มมีการนำเอาระนาดเอกมาประสมในวงดนตรีในสมัยกรุงศรีอยุธยา ส่วนประกอบของระนาดเอก มีอยู่ด้วยกัน 2 ส่วนใหญ่ คือ รางและสินระนาด หน้าที่ในการบรรเลงระนาดเอกผสมร่วมอยู่ในวงมโหรี วงเครื่องสายผสม วงปี่พาทย์ไม้แฉวง วงปี่พาทย์นางหงส์ วงปี่พาทย์ตึกตำบรวรพ์ และวงปี่พาทย์มอญ โดยทำหน้าที่เป็นผู้นำของวง

ระนาดเอก

ระนาดทุ้ม

ระนาดทุ้ม กำเนิดในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ โดยประดิษฐ์ขึ้นให้เป็นเครื่องดนตรีที่มีระดับเสียงทุ้มต่ำ กับระนาดเอกซึ่งเป็นเครื่องดนตรีที่มีเสียงสูง ระนาดทุ้มผสมร่วมอยู่ในวงมโหรี วงปี่พาทย์ไม้แข็ง วงปี่พาทย์ไม้นวม วงปี่พาทย์นางหงส์ วงปี่พาทย์ตึกตำบรวรพ์ และวงปี่พาทย์มอญ โดยทำหน้าที่บรรเลงทยอยออกไปกับระนาดเอก เดินทำนองรองในทางของตนเองซึ่งจะมีจังหวะโยนล้อ ชัดที่ทำให้เกิดความไพเราะและเติมเต็มช่องว่างของเสียง อันเป็นเอกลักษณ์ของระนาดทุ้ม

ระนาดทุ้ม

กลองยาว

เป็นเครื่องดนตรี สำหรับตีด้วยมือ ตัวกลองทำด้วยไม้มีลักษณะกลมกลวง ซึ่งด้วยหนังมีหลายชนิด ถ้าทำด้วยหนังหน้าเดียว มีรูปยาวมาก ใช้สะพายในเวลาตี เรียกว่ากลองยาวหรือเถิงเทิง เชื่อกันว่ากลองยาวได้แบบอย่างมาจากพม่า เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงร่วม มี ฉิ่ง, ฉาบเล็ก, กรับ, โหม่ง เรียกการเล่นชนิดนี้ว่า "เถิงเทิง" หรือ "เทิงกลองยาว" ที่เรียกเช่นนี้เข้าใจว่าเรียกตามเสียงกลองที่ตีและตามรูปลักษณะกลองยาว

กลองยาว

8.13 ขานพาหนะท้องถิ่น

สามล้อประเทศกัมพูชา

สามล้อประเทศมาเลเซีย

สามล้อประเทศอินโดนีเซีย

สามล้อประเทศพม่า

สามล้อประเทศลาว

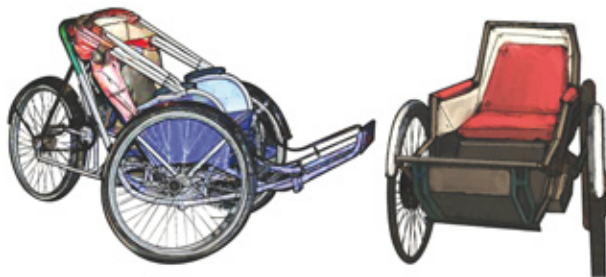
สามล้อประเทศฟิลิปปินส์

สามล้อประเทศสิงคโปร์

สามล้อประเทศไทย

สามล้อประเทศเวียดนาม

8.14 สายการบินของประเทศสมาชิกอาเซียน

บรูไน ตารุสซาลาม

สายการบิน Royal Brunei Airlines ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2517 โดยรัฐบาลบรูไน เส้นทางการบินของ Royal Brunei Airlines ครอบคลุมทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ออสเตรเลีย และยุโรปโดยมีความตกลงร่วมกับ Singapore Airlines, Malaysia Airlines, British Midland, Philippine Airlines และ Dragon Air ของฮ่องกงเพื่อให้ผู้โดยสารสามารถเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางในประเทศต่างๆได้อย่างสะดวก

กัมพูชา

สายการบิน Royal Khmer Airlines (RK) ก่อตั้งขึ้นในปี 2543 โดยมีศูนย์กลางการบินที่เมืองเสียมราฐ

อินโดนีเซีย

สายการบิน Garuda Indonesia เปิดตัวอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2493 เป็นสายการบินแห่งชาติของอินโดนีเซีย

ลาว

ก่อตั้งและเริ่มให้บริการตั้งแต่เดือนกันยายน 2519 โดยใช้ชื่อว่า Lao Aviation ชื่อของสายการบินถูกเปลี่ยนเป็น "การบินลาว" ในปี 2546 สายการบินเป็นของรัฐบาลลาวโดยสมบูรณ์

มาเลเซีย

สายการบิน Malaysia Airline (MAL) ถูกก่อตั้งขึ้นให้เป็นสายการบินพาณิชย์แห่งชาติ เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2490

พม่า

สายการบิน Myanmar Airways International (MAI) ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2536 โดยเป็นสายการบินนานาชาติของพม่า

